

פרשת זוהי שרה

דף קכא ע"א

דף קכא ע"א **מדרש הגעלם** ויהיו. רבנן פתווי בהאי קרא, (שיר השירים ו) לכה דודי זצא השדה גלינה בספרים. תנו רבנן היוצא לדרך יתפלל שלש תפלות, תפלה שהיא וזובה של יום. ותפלת הדרך על הדרך שהוא עושה. ותפלה שיזוזור לביתו לשלום. ולימא להו להגוי שלשה, אפילו באווד זכיל למעבדיה, דתנינן כל שאלותיו של אדם זכיל למכללינהו בשומע תפלה.

אמר רבי יהודה כל עובדיו דבר נש פתיבין בספרא, הן טב הן בישי, ועל כלהון עתיד למיתן דינא, דתנינן אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב, (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך, אותם הדברים שעשה הגולם שאינו משגיח בעולם הבא, כולם ראו עיניך שעיינת בהם. ועל ספרך כולם יכתבו, ליתן עליהם דין וזשבון לעולם הבא, הלכך יקדים אדם תפלתו תמיד ויועיל ליה.

אמר רבי יצחק אין אדם עושה עבירות אלא מי שהוא גולם ולא אדם, והיגו שהוא דלא מסתכל בגשמתא קדישא, אלא כל עובדיו כהאי בעירא דלא משגיח ולא ידעת. אמר רבי בן, וכי גולם מתקרי דוד דאמר האי פסוקא. אמר לו רבי יצחק אדם הראשון אמרו, גלמי ראו עיניך, קודם שזרקת בי נשמה, ראו עיניך למעבד בדיוקני בני נשא דדמו לי. ועל ספרך כלם יכתבו, מאן אינון. ימים יוצרו, כהאי צורה דידי. ולא אווד בהם דלא אשתאר ווד מנהון.

אמר רבי בן, למה. אמר ליה תא וזוי, כלהו דדמו ליה או ברמיזא דיכיה, לא מתו במיתת גפשהון, וכלהו לקו בההוא עניינא מביש.

תא וזוי, אמר רבי יהודה דיוקני דאדם הראשון ושפירותיה הוה כוהרא דרקייעא עלאה דעל גבי שאר רקיעי, וכההוא גהורא דגני קודשא בריה הוא לצדיקייא לעלמא דאתי, וכל אינון דהוו רמיזא ביה מדיוקניה דאדם הראשון ביה לקו ומיתו.

דכך אורווי דקודשא בריה הוא, יהיב עותרא לבר איניש, למה, למיזן עניין ולמעבד פקודוי. לא עביד האי ואתגאי (ואי אתגליא ביה) בההוא עותרא, ביה ילקי דכתיב, (קהלת ה) עשר שבמור לבעליו לרעתו. יהיב ליה בגין, למה, למיכף להו אורווי דקודשא בריה הוא, ולמיטר פקודוי כדאמור באברהם (בראשית יח) פי ידעתיו למען אשר יצוה את בני ואת ביתו אוריו ושפרו דרך יי לעשות צדקה וגו'. לא עביד האי ומתגאה בהו, בהו לקי דכתיב, (איוב יח) לא זין לו ולא נכד בעמו וגו'. וכן כהאי זווניא כד יהיב קודשא בריה הוא משפירותא טבא עלאה דאדם הראשון להו, למה, בגין למיטר פקודוי ולמעבד רעותיה, לא עבדו כדן אלא אתגאו ביה. ביה לקו בהאי שפירותא.

אמר רב יהודה, כד ברא קודשא בריה הוא אדם הראשון, הוה גולם עד לא זריק ביה גשמתא, וקרא לההוא מלאכא דהוא ממונה על דיוקנא דבני נשא, ואמר לו עיין יצר בדיוקנא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר רבי יצחק מההוא עפרא ממש דאתברי אדם הראשון גסיב קודשא בריה הוא לאתבראה אליו שיתא, וקרא ליה שת, שיתא, הךא הוא דכתיב ויולד בדמותו כצלמו מאותה העיסה שגברא הגולם שלו, ועל כף נאמר גלמי ראו עיניך ועיינת בו לעשות (רא ל'ג בו) דדאמו ליה. ועל ספרה כלם יכתבו, מאן אינון, כלהו דלא גטרו מאי דיהב קודשא בריה הוא לון ואתטרדו בון עלמא (ואתדנו בההוא דינא).

תנן התם אמר רב יהודה אמר רב אשכונא דתלת מטון הוי ליליא, וכל זוד וזוד אית ענינא דקודשא בריה הוא בבר נש. כד נפיק נשמתייה מיניה ואשתאר ההוא גולמא גאים על ערסיה, ונשמתייה סלקא בכל ליליא קמי קודשא בריה הוא, אמר רבי יצחק אי זכאה היא וזדאן עמה, ואי לא דוויין לה לבר. אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב, (שיר השירים ה) השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שזולת אהבה אני.

אמר רבי פנחס אמר רבי יהודה השבעתי אתכם בנות ירושלים, הנשמה אומרת לאותם הנשמות הזוכות ליבוס לירושלם של מעלה, והם הנקראות בנות ירושלים על שזוכות ליבוס שם, ולפיכך הנשמה אומרת להם השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי דא קודשא בריה הוא. רב אמר זה זיו אספקלריאה של מעלה. מה תגידו לו שזולת אהבה אני, ליהנות מזיו שלו ולהסתופף בצלו. רב הונא אמר שזולת אהבה אני, אותה התשוקה והכסוף שפספתי בעולם על הכל לפיכך אני וזולה. רבי יהודה אמר זו אהבה שאוהבת הנשמה לגוף, דכיון שנשלהם קצו של גוף אותם הימים שנגזרו עליו כמה דאת אמר ויהיו זווי שרה, מה כתיב ויקם אברהם מעל פני מתו וגו'. אמר רב יהודה אמר רב מה כתיב בפסוק קודם זה דכתיב ותמת שרה בקרית ארבע היא וזרון בארץ כנען.

רבי יצחק אמר רבי יונתן ברא קודשא בריה הוא לאדם והכניס בו ארבעה דברים הנזולקים בגוף. אמר רבי יהודה המזוברים בגוף. רבי יצחק אמר הנזולקים בגוף שהם וזולקים להתפרש כל אזור ליסודו פשוטא האדם בן העולם הזה. רבי יהודה אמר המזוברים בגוף בנזיו, משמע מקרא דכתיב ותמת שרה, זה הגוף. בקרית ארבע, אלו הארבע יסודות. היא וזרון, שהיו מזוברים בגופו בנזיו. בארץ כנען, בעולם הזה הבוור אדם בזמן מועט: (ע"כ מדרש הנעלם)

ויהיו זווי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, רבי יוסי פתחו ואמר, (ויגה א) וישאו את יונה ויטלהו אל הים ויעמד הים מועפו. הךא אית לאסתכלא, מאי טעמא ארעישת ימא עליה דיונה, ולא ארעישת עליה ארעא, כיון דהוה אויל בגין דלא תשרי עליה שכנתא, ימא (עלמה) אמאי אוזיד ביה כד הוה אויל.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אָלָא וְדַאי מַלְכָּה בְּאַתְרֵיהּ הָיְתָה. יָם, תַּנּוּן יָם דְּבִימָא לְרַקִּיעַ וְרַקִּיעַ לְכַסָּא
הַכְּבוֹד, וּבִגְזִין כֶּף יִמָּא אֲוִיזֵי בֵּיהּ וְנִטְלָ לִיהּ (בְּגִין דְּהוּת עֲרִיק) מִקְבִּי יִמָּא עֲרִיק (נ"א
וּמְקוּמֵי יִמָּא בֵּיהּ שְׂרָא יִרְאָה בְּדוּכְתֵיהּ), שְׂרָדֵי יִמָּא יָדָא בֵּיהּ בְּדוּכְתֵיהּ (נ"א תְּשֵׁרֵי יָדָא בְּדוּכְתֵיהּ).

וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיְטַלְהוּ אֶל הַיָּם. אוֹלִיפָנָא כֹּד הָוּוּ זְטָלֵי לִיהּ וְטַבְעֵי יִרְכּוּי
בְּיָמָא, הָוּת יִמָּא שְׂכִירָה, זְקַפִּין לִיהּ, אֲתַרְעֵישׁ יִמָּא, כָּל מַה דְּטַבְעֵי לִיהּ הֲכִי
אֲשַׁתְּכִירָה יִמָּא, עַד דְּאִיהוּ אָמַר שְׂאוּנֵי וְהִטִּילוּנֵי אֶל הַיָּם, מִיָּד וַיִּשְׂאוּ אֶת
יוֹנָה וַיְטַלְהוּ אֶל הַיָּם.

דף קכא ע"ב

כִּיּוֹן דְּאַתְרֵימֵי בְּיָם פְּרוּזָה מַנְיָה זְשַׁמְתֵּיהּ, וְסַלְקָא עַד פֶּרְסֵיָא דְּמַלְכָּא,
וְאַתְדַּנְתָּ קַמִּיָּה, וְאַתְדַּרְתָּ לִיהּ זְשַׁמְתֵּיהּ, וְעַל כֵּן בְּפִוּמָא דְּהָהוּא נוֹנָא, וּבְמִית
נוֹנָא, לְבַתֵּר אֲתַקִּיִּים הָהוּא נוֹנָא, וְאוּקְמוּהּ. (דף קכא ע"ב)

תָּא וּזְוִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר זֶשׁ סַלִּיק בְּעַרְסִיָּה כָּל לִילֵיא וְלִילֵיא, זְשַׁמְתֵּיהּ זְנַקְתָּ
מַנְיָה וְאַתְדַּנְתָּ קַמִּי בִּי דִּינָא דְּמַלְכָּא, אִי זְפָאָה לְאַתְקִיָּימָא, אֲתַתְדַּרְתָּ לְהָאִי
עַלְמָא.

וְדִינָא הוּא בְּתַרִּין גְּוֹנִין, דְּהָא לָא דִּינִין לִיהּ לְבַר זֶשׁ עַל בִּישְׁתֵּי דְּאִיהוּ
עֲתִיד וְזִמִּין לְמַעַבְדַּ דְּכַתִּיב (בְּרַאשִׁית כ"א) כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים וְגו' בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם.
וְכֹל תִּיבָא דְּדִנִּין לִיהּ עַל טַבִּין דְּעַבִּיד לְוֹוֹד, אָלָא לְאוּטָבָא לִיהּ עַל אִינוּן
טַבִּין דְּהַשְׁתָּא כְּמַה דְּאַתְמַר, וְדִנִּין לִיהּ עַל זְכִיּוֹן דְּאִיהוּ זִמִּין לְמַעַבְדַּ,
וּבְגִינֵיהּ אֲשַׁתִּיב אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ הַשְׁתָּא וְזִיבָא. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיקָה
הוּא עַבִּיד טִיבּוּ עִם כָּל בְּרִיּוֹן וְכָל אֲרוּזֵי דְּאִיהוּ עַבִּיד לְאוּטָבָא לְכַלָּא,
וְכֹל דְּאִין לְבַר זֶשׁ עַל בִּישְׁתֵּי דְּאִיהוּ זִמִּין לְמַעַבְדַּ, וּבִגְזִין כֶּף אֲתַדָּן בַּר זֶשׁ
קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיקָה הוּא.

תָּא וּזְוִי, כִּיּוֹן דְּאַטִּילוּ לִיהּ לְיוֹנָה בְּיָמָא, מַה כְּתִיב, וַיַּעֲבֹד הַיָּם מוֹעֲפּוֹ. הַיָּם
עַלְמָה, מֵאִי וַיַּעֲבֹד, דְּקָאִים בְּקִיּוּמֵיהּ כְּדָקָא יְאוּת, בְּעַמִּידָה אִיהוּ כֹּד רוּגְזָא
שְׂכִירָה, בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא שְׂרָיָא בְּעַלְמָא, הָהוּא בִּי דִּינָא אִיהוּ פְּאַתְתָּא
דְּמַתְעַבְרָא, וְקַשְׂיָא לְאוּלְדָא, וְכֹד אוֹלִידַת שְׂכִירָה רוּגְזָא. הֲכִי נָמִי כֹּד דִּינָא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

בְּאֶבֶד רְשָׁעִים רָגַהּ. וְהִכְתִּיב (יחזקאל יח) הַזּוֹפֵץ אֲזוֹפֵץ מוֹת רָשָׁע וְהָא לִית זַיִּיזָא קָבִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא כּד אֲתַעְבִּיד דִּינָא בְּרִשְׁיַעֲיָא. אֲלֵא כָּאן קוֹדֶם דְּאֲשַׁתְּלִים קִיסְטָא, כָּאן לְבַתֵּר דְּאֲשַׁתְּלִים קִיסְטָא (אית ליה זייווא):

דף קכב ע"א

וַיְהִי וַיִּזְיֵי שָׂרָה. מֵאֵי שָׂנָא הָכָא שָׂרָה דְּכָתִיב מִיִּתְתָּהּ בְּאוֹרֵייתָא מִכָּל נְשֵׁי דְעַלְמָא דְלָא פְתִיב הָכִי מִיִּתְתָּהוּן בְּאוֹרֵייתָא. אָמַר רַבִּי וַיִּזְיֵי וְלָאוּ, וְהִכְתִּיב (בראשית לז) וְתַמְתָּ רֶוֶחַ וְתִקְבֹּר בְּדַרְךָ אֶפְרַתָּה. וְכָתִיב, (במדבר כ) וְתַמְתָּ שָׁם מַרְיָם וְגו'. וְכָתִיב, (בראשית לח) וְתַמְתָּ דְּבִוְרָה (דף קכב ע"א) מִיַּנְקֵת רַבְּקָה. וְכָתִיב, (בראשית לז) וְתַמְתָּ בֵּת שׁוּעַ אִשֶּׁת יְהוֹדָה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּכֻלְהוּ לָא כְּתִיב כְּמָה דְּכָתִיב בְּשָׂרָה דְּאֲתַמַּר וַיְהִי וַיִּזְיֵי שָׂרָה מֵאֵה שָׂנָא וְעֵשְׂרִים שָׂנָא וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שָׁנֵי וַיִּזְיֵי שָׂרָה. דְּהָא בְּכֻלְהוּ לָא אֲתַמְנֹן יוֹמִין וְשָׁנִים כְּמוֹ לְשָׂרָה. בְּכֻלְהוּ לָא כְּתִיב פְּרִשְׁתָּא וְזָדָא בְּלוֹוֹדָהָא כְּמוֹ לְשָׂרָה. אֲלֵא רָזָא אִיהוּ בְּגִין הָהוּא דְרָגָא דְכָל יוֹמִין וְשָׁנִים דְּבַר נֶשֶׁ בֵּיהּ תַלְמִיז (רדא היא ה"א בתראה).

פְּתוּז וְאָמַר, (קהלת ה) וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכָל הַיָּמִים מִלְּךָ לְשָׂדֵה גְעֵבֵד. וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכָל הַיָּמִים וְדָאִי דְהָא מִתְמָן גְּפָקִין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין וְתוֹעֵלְתָא לְעַלְמָא. מִלְּךָ לְשָׂדֵה גְעֵבֵד, מֵאֵן מִלְּךָ דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְשָׂדֵה גְעֵבֵד כּד אִיהוּ (ע"ב) אֲתַתְקַן כְּדָקָא יֹאֲתֵי. וּמִלְּךָ, דָּא מִלְּךָ עֲלָאָה דְאֲתוּבֵר לְשָׂדֵה כּד אִיהוּ גְעֵבֵד. מֵאֵן שָׂדֵה, דָּא שָׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי. דְּכָתִיב, (בראשית כז) כְּרִיזֵן שָׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי. דְּכֹד אִיהוּ (אֲתַעְבֵּד) גְעֵבֵד וְאֲתַתְקַן בְּכָל מַה דְּאֲצַטְרִיךְ לִיהּ כְּדָקָא יֹאֲתֵי, כְּדִין מִלְּךָ עֲלָאָה אֲתוּבֵר עֲבִיחָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, מִלְּךָ לְשָׂדֵה גְעֵבֵד. כְּמָה גְּוֹנֵי רוּזִין עֲלָאִין הָכָא. מִלְּךָ. דָּא (ע"ב) שְׁכִינְתָא דְלָא שְׂרִיָּא בְּבֵיתָא לְאֲתַתְקַנָּא בַּהּ אֲלֵא בְּזִמְנָא דְאֲתַנְסִיב בַּר נֶשֶׁ וְאֲדוּוּג בְּאַנְתְּתִיחָה לְאוֹלְדָא וְלְמַעְבֵּד אִיבִין, וְאִיהִי אֲפִיקַת גְּשָׁמִתִּין לְאֲשֶׁרָאָה בַּהּ, וּבְגִין כֶּף לְשָׂדֵה גְעֵבֵד וְלָא לְאוּזְרָא.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

דף קכב ע"ב

דבר אזור מלך דא אשה יראת יי כמא דאת אמר, (משלי לא) אשה יראת יי היא תתהלל. לשדה זעבד דא אשה זרה כמא דאת אמר, (משלי ו) לשמרך מאשה זרה. בגין דאית שדה ואית שדה. אית שדה דכל ברכאן וקדושין ביה שריין כמה דאת אמר כריון שדה אשר ברכו יי. ואית שדה דכל זירוב ומסאבו ושיצאה וקטולין וקרבין ביה שריין. והאי מלך זמנין דאיהו זעבד ליהאי שדה דכתיב, (משלי כ) תנות שלש רגזה ארץ (דף קכב ע"ב) וגו', תנות עבד כי ימלוך וגו' ושפונה כי תירש גבירתה. והאי מלך אתכסיא גהוריה ואתושף עד דאתדכי ואתזבר לעילא.

תוספתא זכאה איהו מאן דאזעיר גרמיה ביהאי עלמא. כמה איהו רב ועלאה בההוא עלמא. והכי פתו רב מתיבתא מאן דאיהו זעיר איהו רב.

מאן דאיהו רב איהו זעיר. דכתיב ויהיו זווי שרה וגו' מאה דאיהו וזושבן רב פתיב ביה שנה, זעירו דשנין נוד אזעיר ליה. שבע דאיהו וזושבן זעיר אסני ליה ורבי ליה דכתיב שנים.

תא זווי, דלא רבי קודשא בריה הוא אלא כדאזעיר, ולא אזעיר אלא כדרבי. זכאה איהו מאן דאזעיר גרמיה ביהאי עלמא, כמה איהו רב בעלמא ליההוא עלמא. עד פאן. מאן דפסק יתפסק. מאן דקצר יתקצר. מאן דקצר יתארך. רצונו לומר מאן דפסק מלין דאורייתא על מלין בטלין יתפסקון וזיהי מהאי עלמא ודיניה קיימא בההוא עלמא. מאן דקצר אמן ולא מאריה גו זייוא יתקצר מוזיין דהאי עלמא. מאן דאמר אונד אצטריה לזוטפא אלה וקצר קרנא דיליה ולא יעבב בהאי אות כלל, ומאן דזעבד דא יתארכון זווי. (אלו הם חודשים שהגידו לרבי שמעון בר יוחאי בשיבה של מעלה), (עד כאן התוספתא השיך לדף קכב ע"ב)

ובגין כך שעריר דראש וזודש, בגין דאתפרש ההוא שדה ממלכא קדישא ולא שריין בהאי שדה ברכאן מהאי מלך. וכד איהו זעבד ליהאי שדה כדון פתיב, (דברים כב) כי בשדה מצאה וגו'. כי בשדה כמה דאתמר.

תא זווי, אתת וזיה לעלמא אתדפקת בהאי זוויא ואטיל בה זיהמא. וגרמא מותא לעלמא ולבעלה. אתת שרה ונזותת וסלקת ולא אתדפקת ביה כמא דאת אמר, (בראשית יג) ויעל אברם מבצרים הוא ואשתו וכל אשר לו. אתא גו לעלמא מה פתיב (בראשית ט) וישת מן היין וישכר ויתגל וגו'.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ובגין דאברהם ושרה לא אתדבקו ביה, בגין כף שרה זכתה לזיין עלאין לה ולבעלה ולבנהא בתראה הדא הוא דכתיב (ישעיה נא) הביטו אל צור וזוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם. ועל דא ויהיו זיי שרה דזכתה בהו בכלהו, ולא כתיב בכלהו נשי ויהיו זיי וזוה, וכן בכלא, היא אתדבקת בזיין, ועל דא דילה הו זיין:

מדרש הנעלם ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכיתה. היינו (דכתיב) דתנן כל שבעת הימים נפשו של אדם פוקדת לגופו ומתאבלת עליו, הדא הוא דכתיב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. כהאי גזווא ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכיתה. ויבא אברהם, זו היא הנשמה. לספוד לשרה, זה הגוף.

אמר רבי יצחק בשעה שהנשמה זוכה ועולה למקום מעלתה, הגוף שוכב בשלום ויגוון על משכבו הדא הוא דכתיב, (איוב ז) יבא שלום וגוון על משכבותם, הלך נכוזה. מאי הולך נכוזה.

אמר רבי יצחק הנשמה הולך נכוזה למקום הערן הגנוז לה. מאי משמע. אמר רבי יהודה בזהאי משמע, נכוזה כתיב, (לפנינו כ בואו ועי לעיל פג ב בדרך אמת את ג) בה"א. ובשעה שאינה זוכה והיא ראויה לקבל עונשה הולכת משוממת ומבקרת בכל יום לגוף ולקבר.

אמר רבי יוסי האי קוליתא דקרדינותא, כד אזיל בסריוותא לכאן ולכאן אזל ומבקר לה לאתרה תריסר ירווי. כף נשמתא ההיא דאתוויא לקבלא ענשא, אזלה לבר בעלמא ומפקדת לה לאתרה תריסר ירווי בבתי קברי ובעלמא.

אמר רבי יהודה תא זוי, דכתיב ויקם אברהם מעל פני מתו וגו', אמר רבי אבא והא תנן דכד נשמתא היא בתשלומוא עלאה, גיתוסף בה ה' ונקראת אברהם בתשלומוא עלאה. והכא את אמר דכד ליתא זכאה כל כף דכתיב ויקם אברהם. עבדת מאן דיתב בפרסיא זווית בגו זיטר תתאה.

אכא הכי גזווא ויקם אברהם מעל פני מתו, דאמר רבי בו אמר רבי זריקא פשהנשמה ראויה לעלות למקום ערנה, קודם מגינה על הגוף הקדוש שיוצאת משם ואזר כף עולה למקום מעלתה, הדא הוא דכתיב ויקם אברהם מעל פני מתו זהו הגוף.

וידבר אל בני וזת אלו שאר גופות הצדיקים שהם (דא לי בני) וזתוהתיב ונהלמם בעולם לבוען יראת קונם, וזתים על שהם שוכני עפר, ואמאי צריכה להו אמר רבי יהודה כלא במגנינא כתיבין, ועל (דהוי דא דא הוי ההוא) גופא במגנינא עמהון. ומהאמרלהובד ר הפיוס ובדרה פבוד.

גר ותושב אנכי עמכם וגו' דהאי גופא יהוי במגנינא וזד עמכון בוזבורא דא. אמר רבי ראה מה כתיב ויענו בני וזת את אברהם וגו'. כמו כן בדרה פבוד בדרה פיוס, הדא הוא דכתיב שבענו ארזי נשיא אלהים אתה בתוכנו.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

מאי נשיא אלהים אתה. אמר רבי פנחס קודם שיצא הצדיק מן העולם, בת קול יוצאת בכל יום על אותם הצדיקים בגן עדן הכינו מקום לפלוני שיבא לכאן. ועל כן הם אומרים מאת אלהים מלמעלה אתה נשיא בכל יום בתוכנו, במבנור קברינו במבנור הצדיקים הצדיקים בנזבורת המובנורים מנה אותו הכניסהו בושבון עמנו, ואיש ממנו לא ימנע את המנין כי כולנו שמונים בו ומקדימים לו שכלום. אמר רבי יוסי בן (דף קכד ע"א) פוי תא זווי, פיון שהנשמה פוגעת בהם (תרוץ), לאור כף פוגעת לאותו המלאך הממונה עליהם ונתן מלאך ממונה על בתי קברי ודומה שמו, והוא מכריז ביניהם בכל יום על הצדיקים העתידים ליפגס ביניהם, ומיד פוגעת בו כדי לשכן הגוף בהשקט ובבטחה ובמנוחה ובהנאה, (עלאה) הדיא הוא דכתיב וידבר אל עפרון.

אמר רבי ייסא זה המלאך הנקרא דומה, ולמה נתכנה שמו עפרון, על שהוא ממונה על שוכני עפר. והופקדו בידו כל פנקסי הצדיקים ונזבורות הנסידים השוכנים בעפר, והוא עתיד להוציאם בושבון.

ותאנא אמר רבי אלעזר, לעתיד לבא כשיפקוד הקדוש ברוך הוא להנזיות המתים, יקרא למלאך הממונה על הקברות, ודומה שמו, ויתבע ממנו מנין כל המתים הצדיקים והנסידים ואתם גרי הצדק ושנהרגו על שמו, והוא מוציאם בושבון כמו שנתלם (שמות צו ב) בושבון, הדיא הוא דכתיב (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם וגו' איש לא יעדר.

ותאנא אמר רבי שמואל ברבי יעקב, נפשות הרשעים נתונות בידו של מלאך זה ששמו דומה, להכניסם בגיהנם ולדון שם, וכיון שנגמרות בידו, שוב אינן וזורות עד שיכנסו לגיהנם, וזה יראת דוד שנתירא כשעשה אותו עון שנאמר (תהלים צד) כולי יי עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי. אמר רבי ייסא הנשמה פוגעת לו להכניס אותו גוף עם שאר גופות הצדיקים בושבונם הדיא הוא דכתיב וידבר אל עפרון וגו'.

אמר רבי תנזום המלאך קודם ואומר לו. ראה מה פתיב למעלה ועפרון יושב בתוך בני וזת, שנותו לשכון בעפר. והוא מקדים ואומר לו להכניס אותו הגוף בושבון הצדיקים, הדיא הוא דכתיב ויען עפרון הוזהתי את אברהם באזני בני וזת לכל באי שער עירו לאמר. מאי לכל באי שער עירו. רב נזומן אמר אינן דעאלו בכתב וזושבון פנקסיה, דאמר רב נזומן והכי אתגזר (על) וזושבון, על ידי דדומה עאלין בבתי קברי ובוזושבון פתקא זמין לאפקא לון והוא ממונה על דיירי עפרא.

מהו השדה נתתי לך והמערה אשר בו. אמר רבי יוסי הפקדא דשלוה ומנוחה רבה. אמר רבי שכלום בר מניומי אין לך כל צדיק וצדיק מאותם העוסקים בתורה שאין לו מאתים עולמות וכסופין בשביל התורה הדיא הוא דכתיב, (שיר השירים ו) ומאתים לנזטרים את פרוי, ומאתים על שמוסרים עצמם בכל יום כאילו נהרגו על קדושת שמו, נצוו כהאי פסוקא (נ"א וכך אמרו בהאי פסוקא) דכתיב ואהבת את יי וגו' ותאנא כל המכוין לבו בהאי פסוקא כדי למסור נפשו על קדושת שמו מעלה עליו הפתוב כאלו נהרג בכל יום עליו, הדיא הוא דכתיב, (תהלים מו) כי עליך הורגנו כל היום. אמר רב נזומן כל המוסר נפשו בהאי פסוקא נזול ארבע מאות עולמות

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ויהיו זוהי שרה. אינון וזיין פלהו לעילא, מאה שנה לעילא. ועשרים שנה לעילא, ושבע שנים לעילא, פלהו הווי כדקא יאות.

דף קכג ע"א

אמר רבי שמעון (דף קכג ע"א) תא וזי רזא דמלה, מאי שנה בכלהו דאמר שנה שנה, ובאינון שבע דאמר שנים. דכתיב מאה שנה ועשרים שנה, ולבתר שבע שנים. אלא כלא וזד. מאה שנה פללא דכלא (נ"א כלא כוודא ברזא דמאה ברכאן בכל יומא. וכן עשרים שנה דאתכליל עלאה סתימא דכל סתימין, ובגין כך כתיב שנה רזא דיוודא). קודשא בריך הוא דאתכליל מאתר עלאה סתימא דכל סתימין במאה ברזא דמאה ברכאן דכל יומא, וכן עשרים שנה, ובגין כך כתיב שנה רזא דיוודא דלא אתפרש (נ"א ב) מוזשבה ויובלא לעלמין.

שבע שנים אלין אתפרשין ונפקאן מפללא סתימאה דלעילא. ואף על גב דכלא יוודא וזדא, אבל מתפרשין בדינא ורזומי בכמה סטרין ואורזין מה דלא הוי הכי לעילא. ובגין כך כתיב שנה רזא דיוודא דלא אתפרש לעלמין. שבע שנים אלין אתפרשאן בדינא ורזומי בכמה סטרין ואורזין מה דלא הוי הכי לעילא. ובגין כך באלין שבע שנים כתיב בהו שנים ולא שנה, וכלהו אקרון וזיים. ויהיו זוהי שרה, דהווי ממש דאתבריאו ואתקיימו לעילא.

אמר רבי וזיין הא אוקמוה דהא כד אתעקד יצחק בר תלתין ושבע שנים הוה, וכיון דאתעקד יצחק מיתת שרה, דכתיב ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה. מאין בא, מהר המזריה בא מלמעקד ליה ליצחק, ואינון תלתין ושבע שנים מיומא דאתיליד יצחק עד שעתיא דאתעקד אינון הווי זוהי שרה ודאי כוזושבן ויהיו בגימטרי"א תלתין ושבע שנים הווי כמה דאתמר מדאתיליד יצחק עד דאתעקד.

רבי יוסי פתניו ואמר, (תהלים צו) מזמור שירו ליי שיר וזדע כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו. האי קרא אוקמוה וזברי, דפרות אמרוה.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

דף קכג ע"ב

הָכָא אֵית לְאַסְתִּפְלָא, דְּכָל מַה דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵלְמָא פְּלָהוּ
אָמְרֵי תוֹשְׁבֵינֵן וְשִׁירְתָּא קַמִּיהָ בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא, וְאִי תִימָא דְאִינְהוּ
בְּמַרְבֵּייהוּ (ד"א ל"ג הו"ו) אָמְרֵי שִׁירְתָּא דָּא, הָכִי הוּא וְדָאֵי דְרָזָא עֲלָאָה אִיהוּ,
אָבֵל הַיָּמִי אַרְוֵנָא הָוָה עַל גְּבִייהוּ, וְכִיּוֹן דְאַרְוֵנָא אֲשַׁתְּקִיל עֲלֵיהוּ וְשׁוֹיְוָה
לְעֵילָא אֵינֵן שְׁרִירוּ (נ"א לא שכיבו מ) שִׁירְתָּא, דְהָא כִּיּוֹן דְאֲתַנְטִיל בְּמַיְיָהוּ אַרְוֵנָא
הוּוּ גְעָאן פְּאוּרוֹז שְׁאָר פְּרוֹת דְעֵלְמָא וְכָא אָמְרוּ שִׁירְתָּא. וְדָאֵי אַרְוֵנָא (דף קכג
ע"ב) דְעַל גְּבִייהוּ עֵבִיד לֹון לְאִמְרָא.

בְּזִמְרוּ. הָא אִוְקִימְנָא, וְאֲתַמְר בְּכָלָא כְּתִיב בְּזִמְרוּ לְדוֹד אוּ לְדוֹד בְּזִמְרוּ.
וְהָכָא לֹא אָמַר דוֹד כְּלָל. אָלָא בְּזִמְרוּ דְרוּזוֹ קוּדְשָׁא זְמִין לְאִמְרָא לִיה
לְאִמְנָא דִּיוֹקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּעַפְרָא. וְכַדִּין שִׁירוּ לִי שִׁיר
וְזִדְשִׁי, כַּדִּין אִיהוּ וְזִדְשִׁי, דְהָא שִׁירְתָּא פְּהֵאֵי לֹא אֲתַמְר מִיּוֹמָא דְאֲתַבְּרִי
עֵלְמָא.

תוֹסֵפְתָא רַבִּי יוֹסִי בֶן רַבִּי יְהוּדָה אָזִיל לְמִיּוּמֵי לְרַבִּי זְוִינָא, אָמַר לִיה לִימָא מַר אִי שְׁמַע הָאֵי
פְּרָשְׁתָּא הִיךְ אָמְרוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתָא דְפְּרָשׁוּתָא בְּעֵינֵינָא דְנִשְׁמַתָּא. אָמַר זְוִינָא וְזוֹלְקֵיהוֹן דְצַדִּיקֵינָא
בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, דְכַף הִיא אִוְרִיתָא בְּלִבְהוֹן כַּמְבוּעָא רַבָּא דְמִינָא, דְאָף עַל גַּב דְמִסְתִּימִין לִיה,
בְּסִגְיָאוֹת מִינָא פְּתוּזִי מְבוּעִין דְנִבְעִין לְכָל עֵיבֵר.

תָּא שְׁמַע רַבִּי יוֹסִי רוּזִימָא אֲתֵי, אָנָּא אִימָא כֶּף בְּהֵאֵי פְּרָשְׁתָּא, לְעוֹלָם אִין גּוֹף הָאָדָם זְכַנְס
בְּזוֹשְׁבוֹן הַצַּדִּיקִים עַל יַד הַדּוּמָה, עַד שֶׁתִּרְאֶה הַנְּשֻׁמָה פְּנָקָס סִימְנָא שְׁנוֹתֵינִין לָהּ הַכְּרוּבִים בְּזִין
עַדִּין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָנָּא שְׁמַעֲנָא דְהָא נְשֻׁמָתָא בְּתַר דְעֵינִילַת תַּמָּן הִיא אֲזִילַת לְסַלְקָא לְאֲתַרָּהּ לְעֵילָא
וְכָא לְמִיּוּזוֹת לְתַתָּא, אָבֵל קוּדְם שֶׁתִּעֲלֶה וְתַכְנֵס נְעֻשַׁת אִפְטָרוֹפּוּס הַגּוֹף עַל יַד הַדּוּמָה וּמִרְאָה לוֹ
שְׂרָאוּי הוּא לְקַבֵּל שְׁכָר אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת.

אָמַר רַבִּי זְוִינָא הָא רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, דְהָא דּוּמָה יַדְעֵי קוּדְם בְּשׁוּם דְמִכְרָזִי עֲלָה בְּגִנְתָּא דְעַדִּין.
אָבֵל אָנָּא כֶּף שְׁמַעֲנָא, דִּי בְּעַרְנָא דִּיהֵבִין (לִיה פְּנָקָס וּזִז עַל גּוֹפָא לְאֵעִיל לִיה בְּפִתְקָא דְצַדִּיקֵינָא עַל יְדוּי דְדוּמָה).

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

רב יוסף פד הוה שמע פרשתא דא במאריהון דמתבתא, הוה אמר, מאן דאיהו עפרא מאי קא (ריקנא) זכי להאי. מאן יזכה ומאן יקום הדא הוא דכתיב, (תהלים כד) מי יעלה בזהר יי וגו'.

אמר רבי אבא תא זוהי מאי דכתיב וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף, דא הוא כסופא רבתא דאינון עלמין וכסופין. ארבע מאות שקל כסף, ארבע מאות עלומות והנאות וכסופין. עובר לסוור. רב זוזמן אמר שיעבור כל שערי שמים וירושלים של מעלה ואין מוזה בידה.

תא זוהי מה כתיב ואנורי כן קבר אברהם את שרה אשתו, ונמנה עם שאר הצדיקים בנזבורתם מפתקא דממצא על ידי דדומה. אמר רבי יצחק הכי גמירנא כל אינון דכתיבין בידי דדומה וממנן על ידי יקומון לזמנא דזמין לאונוא דיירי עפרא. ווי להון לרשיעיןא דלא כתיבין על ידי בפתקא, שיאבדו בגיהנם לעלמין, ועל דא נאמר (דניאל יב) ובעת ההיא ימלט עמך כל הנמצא פתוב בספר, (עד כאן תוספתא)

אמר רבי זוהיא כתיב, (קהלת א) אין כל וודש תנות השמש. והכא שירתא דא איהי וודש ואיהי תנות השמש, דהא תנות שמשא להוי. ומאי איהו דא סיהרא, וכדין הוי וודש תנות השמש. מאי טעמא בגין כי נפלאות עשה. ומאן אינון נפלאות, האי דכתיב הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו. הושיעה לו. לבאן (דף קכד ע"א) לכהוא דרנא דאמר שירתא דא, בגין דבהו אסתמין בימינא ובשמאלא. הושיעה לו ימינו, ודאי לכהוא דרנא דהאי מזמור, אימתי בזמנא דיקומון מתי עלמא ויתערון מעפרא, כדין יהא וודש מה דלא אתעביד בהאי עלמא.

רבי יוסי אמר בזמנא דיעביד קודשא בריך הוא נוקמין בעלמא בגנייהו דישראל, כדין יתאמר שירתא, דהא לבתר יתערון מעפרא מתי עלמא ויתוודש עלמא בקיום שלים דלא ליהוי (כקדמיתא דשליט מותא בעלמא בגין דוויא) (נ"א סרת ומיתה בעלמא ויתעבר וויא מעלמא דגרים) גרים מותא בעלמא לכלא ואסתאב עלמא ואתוושיר אנפוי.

תא זוהי, כתיב, (בראשית ג) ואיבה אשית בינך ובין האשה. מאי ואיבה כדכתיב (איוב ט) וזלפו עם אניות אבה. דהא כמה ארבין שטאן גו ימא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

בִּינָה וּבִין הָאִשָּׁה. דָּא אִשָּׁה יִרְאֵת יי. וּבִין זְרַעָה, אֲלִין שְׂאָר עַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת. וּבִין זְרַעָה, אֲלִין יִשְׂרָאֵל. הוּא יְשׁוּפָה רֵאשׁ, דָּא קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא דְזַמִּין לְבַעֲרָא לִיה מֵעֲלָמָא דְכַתִּיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצּוֹן. וּכְתִיב, (כרית' יג) וְאֵת רוּחוֹ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר בֵּין הָאָרֶץ.

רֵאשׁ, דָּא לְזַמְנָא דְאֵתִי דִיתְעָרוֹן מִתְיָא. דְהָא כְּדִין לְהוּי עֲלָמָא רֵאשׁ, דִיתְקִיִים בְּרֵאשׁ דְאִיהוּ עֲלָמָא עֲלָאָה. וְאֵתֵה תְשׁוּפֵנוּ עֲקָב. דָּא בְהַאי עֲלָמָא הַשְׁתָּא דְאִיהוּ עֲקָב וְלֹא אִיהוּ בְקִיּוּמָא וְהָהוּא וְזוּיָא נְשִׂיָה לְעֲלָמָא וְאוּשְׁיָה אֲנָפוּי בְרִיִין.

תָּא וְזוּי, יוֹמִין דְבַר נֶשׁ אֶתְבְּרִיאוּ וְקִיּוּמוֹ בְּאִינוֹן דְרַגִין עֲלָאִין, כִּיּוֹן דְמִסְיִימוּ לְאֶתְקִיּוּמָא בְּאִינוֹן דְרַגִין דְכַתִּיב, (תהלים א) יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְגו', מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה לִית דְרַגָּא לְאֶתְקִיּוּמָא. וּבְגִין כֶּף וְרַהֲבִים עָמַל וְאָוֶן. וְאִינוֹן כֹּלָא הוּוּ.

דף קכד ע"ב

אַבְל אִינוֹן יוֹמִין דְצַדִיקָיָא (דף קכד ע"ב) הוּוּ וְאֶתְקִיּוּמוֹ כְּמָא דְאֵת אָמַר וַיְהִי וְזוּי שְׂרָה. וְכֵן וְאֵלֵה יָמֵי שְׁנֵי וְזוּי אֲבָרָהִם. וְאִי תִימָא הָכִי נָמִי כְתִיב בְּיִשְׁבְעָאֵל דְכַתִּיב, (בראשית כה) שְׁנֵי וְזוּי יִשְׁבְעָאֵל. אָלָא בְתִשׁוּבָה אֶהְדַּר, וְעַל דָּא קָרִי (ביומוי) וַיְהִי:

וְתַמַּת שְׂרָה בְקָרִית אַרְבַּע. רַבִּי אָבָא אָמַר כְּזוּנָא דָּא לָא הוּוּ בְכָל נְשִׂי עֲלָמָא דְהָא אֶתְמַר וְזוּשְׁבֵן יוֹמָהָ וְשְׁנָהָ וְקִיּוּמָהָ בְּעֲלָמָא וְהָהוּא אֶתֶר דְאֶתְקַבְּרַת בֵּיה. אָלָא לְאוּזוּזָא דְלָא הוּוּ כְשְׂרָה בְכָל נְשִׂי עֲלָמָא.

וְאֲבָרָהִם זְקֵן בָּא בְיָמִים וְגו'. מִתְנִיתִין. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר עַל כָּל פְּנִים כֶּף הוּא דְהַאי מִתְנִיתִין שְׁפִיר, דְאֶתְעִבִיד נְשִׁמְתָא הָהוּא דְכַתִּיב בֵּיה "וּזְקָאֵל א" וְהִנֵּה אוֹפֵן אֹהֶד בְּאֶרֶץ אֶצֶל הַנוֹזֵיז לְאַרְבַּעַת פְּנִי. כְּדָאִמּוֹר בְּהַאי מִתְנִיתָא קַמִּיתָא.

אָמַר לִיה רַבִּי אָבָא לִימָא לָן מַר מַהֲהִיא מִתְנִיתִין אָמַר לִיה הָכִי אֶתְפָּרֵשׁ בְּתַלַּת עֶשֶׂר מִכִּיכָן דְרוּמֵי בְּפָרְשֵׁתָא דִלִּיה. אָבְל הָכָא אִית לָן לְמִימַר. פְּתוּז וְאָמַר (שיר השירים ו) אֹזוֹת הִיא יוֹנְתִי

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אָלָא אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר הֵכָא בְּתוֹרָה נִקְרָא בְּלָשׁוֹן וְכָר אֶצֶל הַגּוֹף מִפְּנֵי שֶׁהַגּוֹף אֶצֶל הַנְּשֻׁמָּה כַּאֲשֶׁר אֶצֶל הַזְּכָר, וְהַנְּשֻׁמָּה לְגַבֵּי מַעְלָה, כַּנִּזְכָּר בְּפָנֵי הַזְּכָר וְכָל אֲוֹד מֵעֲלָתוֹ יוֹרֵשׁ.

תֵּנָן הֵתָם בְּאַרְבָּעָה פְּעָמִים (נ"א בשנה) בְּשַׁעֲרֵה בְּכָל יוֹם, עֵרָן מְנַטֵף עַל הַגָּן, וְיוֹצֵא מֵאוֹתָם הַטְּפוֹת גָּהֵר גָּדוֹל הַמִּתְחַלֵּק לְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים, וְשִׁמְנָה וְאַרְבָּעִים טְפוֹת מְנַטֵף בְּכָל יוֹם וּמִשָּׁם שְׁבַעִים אֵילָנֵי הַגָּן הֵדָא הוּא דְכִתִּיב, (תהלים קד) יִשְׁבְּעוּ עֵצֵי יְיָ. רַבִּי תַנּוּזוּם אָמַר מִהֵכָא (תהלים קו) מִשְׁקָה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו, אֵיזוּ הֵיא עֲלֵיהּ זְהוּ עֵרָן. וְעֵרָן בְּאִיּוֹה מְקוּם הוּא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר לְמַעְלָה מֵעֲרֵבוֹת הוּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר בְּעֲרֵבוֹת הוּא, דְּהָא תֵּנָן שָׁם גָּזְזֵי וַיִּיָּם טוֹבִים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וְנִשְׁמַתָּן שֶׁל צְדִיקִים וְהַגָּזְזוּ הָעֲלִיּוֹן הוּא עֵרָן, לְמַטָּה מְכוּוֹן כַּנִּזְכָּר גַּם בְּאַרְץ וְנִטְל מִמֶּנּוּ שֶׁפַּע בְּכָל יוֹם.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ שְׁמִנָּה וְאַרְבָּעִים נְבִיאִים עָבְדוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל וְכָל אֲוֹד נָטַל בְּחֻלְקוֹ תְּמַצִּית טְפָה אֲוֹת מֵאוֹתָם טְפוֹת שֶׁל עֵרָן שֶׁהֵם שְׁמִנָּה וְאַרְבָּעִים טְפוֹת. וּמָה אִם כָּל נְבִיא שֶׁנָּטַל טְפָה אֲוֹת מִהֵן הֵיָתָה מֵעֲלָתוֹ בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ עַל כָּל הַשָּׂאָר. אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁהֵיָה מְקַבֵּל מִשְׁמִנָּה וְאַרְבָּעִים לֹא כָּל שָׁבָן, מִכָּאֵן אֲתָה לְמִדָּה כַּמָּה הֵיָתָה וְזַכְּמוֹתוֹ.

רַבִּי בָּא אָמַר רַב כַּהֲנָא וְכִי מֵאֵין הֵיָה לָהֶם לְנְבִיאִים מֵאוֹתָם הַטְּפוֹת, אֶלָּא הָכִי תֵּנָן, בְּכָל טְפָה וְטְפָה הַיּוֹצֵאת מֵעֵרָן רוּחַ וְזַכְּמוֹה יוֹצֵא עָמוּ, וְעַל כֵּן אֲתַנּוּר בְּמִתְנִיתִין, אֵיִת מִיָּא מִגְּדֻלְךָ וְזַכְּמִיָּין, וְאֵיִת מִיָּא מִגְּדֻלְךָ טַפְשִׁין, וְאֵיִנּוּן מִיָּא דְּמִגְּדֻלְךָ וְזַכְּמִיָּין אֵיִנּוּן מִיָּא הוּוּ מִטְּפִין דְּעֵרָן.

דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי מִיָּא דְּבִיָּה טַפִּין יְתַבִּין (נ"א יתרו) מִכָּל אֵינּוּן אַרְבַּע גָּהֵרִי קַדְמָאָה הוּא דְכִתִּיב, (בראשית ב) שָׁם הָאֲוֹד פִּישׁוֹן. מֵאֵי שָׁם הָאֲוֹד פִּישׁוֹן. הַמִּיּוֹד מְכוּלָם פִּישׁוֹן וְהוּא הַזּוֹפֵל בְּאַרְץ מִצְרַיִם, וְלְפִיכָף הֵיָתָה וְזַכְּמוֹת (לישראל) מִצְרַיִם יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם.

וּמִשְׁנַנְזוּרָה גָּזְרָה שְׁאֲבָרָה וְזַכְּמוֹת מִצְרַיִם, נָטַל קוֹדֵשׁ בְּרִיָּה הוּא אוֹתָם טַפִּין וְזַרְק לֹון בְּהֵהוּא גָּזָא, בְּהֵהוּא גָּזְרָא דְּגִנְתָּא דְּעֵרָן דְּכִתִּיב, (בראשית ב) וְגָהֵר יוֹצֵא מֵעֵרָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. וְזֶה הֵיָה מוֹלִיד אַרְבָּעָה אֲוֹרִים וְהָאֲוֹד הַמִּיּוֹד הַזּוֹלָד מִמֶּנּוּ פִּישׁוֹן הֵיָה. מִשְׁנַטְלוּ אַכּוּ הַטְּפוֹת שֶׁלֹא יֵצְאוּ מִהֵן אֲבָרָה הַזּוֹכְמָה מִמִּצְרַיִם.

וּמֵאוֹתוֹ הָרוּחַ שֶׁהֵיָה יוֹצֵא מֵעֵרָן, תְּמַצִּו (נ"ל ימצו) כָּל נְבִיא וְנְבִיאָה, וְהֵיִינוּ דְכִתִּיב מִתְהַלֵּךְ בֵּינָן לְרוּחַ הַיּוֹם. וְגָזְזוּ זֶה בֵּינָן עֵרָן לְעֵתִיד לְבֹוא, וְזֶה הוּא הַגָּהֵר שְׂרָאָה וְזוֹזְקָאֵל בְּנִבְוֵאתוֹ. וְעַל כֵּן אָמַר הַכְּתוּב (ישעיה יא) כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ דַּעָה אֶת יְיָ וְגו'. שְׁאוֹתָם מִיָּם תְּמִיד מִגְּדֻלָּים הִדְרִיעָה בְּעוֹלָם.

תֵּנוּ רַבִּינָן כָּל נְשֻׁמָּתָן שֶׁל צְדִיקִים לְמַעְלָה בְּעֵרָן הֵן. וּמָה מִמָּה שְׁיֹוֹרֵד מֵעֵרָן יִשְׁנָא הַזּוֹכְמָה בְּעוֹלָם, לְעוֹמְדִים בּוּ וְגִהֵנִין מִהִנְאוֹתָיו וְכַסּוֹפִיו, עַל אֲוֹת כַּמָּה וְכַמָּה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֵּינָן שֶׁהַנְּשֻׁמָּה זּוֹכָה לִכְפֹּס בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה. מִיכָא"ל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל הוֹלֵךְ עָמוּה וּמְקַדִּים לָהּ שְׁלוֹם. מִלְּאָכֵי הַשֵּׁרֵת תְּמַדִּים בּוּ וְשׁוֹאֲלִים עֲלֵיהּ (שיר השירים ג) מִי זֹאת

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ראוה בנות ויאשרוה. אלו שאר הנשמות שהן במעלתן למעלה והם הנקראות בנות ירושלים. אמר רבי יוסי הא וזרנא על מה דאמרן אלו נקראות בנות ירושלים, והאזרות נקראות בנות לוט. ראוה בנות ויאשרוה. שאר הנשמות משבחות לה, ואומרות שלום בואה. מלכות ופלגשים, מלכות אלו האבות שהם מלכות. ופלגשים, הן גירי הצדק. כולם משבחות ומקלסות אותה עד שנכנסת למעלה, ואזי הנשמה במעלתה ומתקיימת אריכות הימים הדרה הוא דכתיב ואברהם זקן בא בימים. נכנס באריכות הימים לעולם הבא.

רבי אבא סבא קם על רגליו ואמר, מעוזה ושלום זרמין יהא לך רבי שמעון בן יוחאי דזוזרת עטרה ליושנה. דתנינן במתניתא קדמאה דכיון שהנשמה היא בתשלומיה באתר עלאה (למנא בהרא עאלין) לא תבאת לגופא, אלא אתבריין מנה נשמי אורגין דנפקי מנה ואיהי אשתארת בקיומא, עד דאתא רבי שמעון בן יוחאי ודרש ומה אם בעולם הזה שהוא הכל והגוף שהוא טפה סרווזה נכנסת בו אותה הנשמה. לעתיד לבא שיצטרפו כולם ויהיה הגוף מובדור בקיום ותשלום יותר, אינו דין להכנס אותה הנשמה בו בכל התשלומין והעלוין שבה.

אמר רבי אבא אותה הנשמה (בו בכל התשלומין והעלוין שבה) ממש ואותו הגוף ממש עתיד הקדוש ברוך הוא להעמידן בקיומן לעתיד לבא, אבל שניהם יהיו שלמים בתשלום הדעת להשיג מה שלא השיגו בעולם הזה:

ואברהם זקן בא בימים וגו'. רבי בו אמר רבי יוחנן (באותם הימים) באותו העולם שהוא ימים, ולא בעולם הזה שהוא לילה. אמר רבי יעקב באותם העולמות שהם ימים באותם ההנאות והכסופין שהוא זוול: ויי ברך את אברהם בכל. באותו המשרה (ז"א המעשר) שנתן לו הקדוש ברוך הוא משמו, שהיא אות ה"א, שבו נברא העולם.

ותניא אמר רבי יוחנן מטטרון שר הפנים שהוא נער עבד מרבו האדון המושל עליו, ממונה על הנשמה בכל יום להספיק לה מאותו האור שנצטרפה, והוא עתיד למיסב ווישבן פתקא בבתי קברי מן היבשה וקאזוזאה ליה קמי מאריה, והוא זמין למעבד זמיר ההוא זרמא תוורת ארעא לתקנא לגופייה ולקיימא לון בשלימותא דגופא בלא נשמתא (בזמנא) דקודשא בריה הוא ישדר לה לאתרה.

אמר רבי יצחק באותה שעה מה כתיב, ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל וגו'. מהו אל עבדו, אי בוזכמתא דא נסתכל מהו אל עבדו. אמר רבי נהוראי לא נסתכל אלא במה שאמר עבדו, עבדו של מקום. (זקן ביתו) הקרוב לעבודתו, ומאן איהו, זה מטטרון כדקאמרן, דאיהו עתיד ליפות לגוף בבתי קברי.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

הָדָא הוּא דְכַתִּיב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עִבְדוֹ, זֶה מִטְטְרוֹן עִבְדוֹ שֶׁל מְקוֹם. (קפא א) זְקוּן בֵּיתוֹ, שֶׁהוּא תְּנוּלָת בְּרִיּוֹתָיו שֶׁל מְקוֹם. הַמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, שְׁנַתָּן לוֹ קוֹדֶשׁא בְּרִיָּה הוּא מִמְשַׁלָּה עַל כָּל צְבָאוֹתָיו.

וְתֵאנָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַב, כָּל צְבָאוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ עִבְדוֹ נוֹטְלִים אוֹר וְנִהְיִין מִזִּי הַנְּשֻׁמָּה, דְּתֵאנָא אוֹר הַנְּשֻׁמָּה לְעוֹלָם הֵבָא גְדוּל מֵאוֹר הַכֶּסֶּא. וְהָא מִהַכֶּסֶּא נְטִלָה הַנְּשֻׁמָּה. אֲלָא זֶה לְפִי הָרְאוּי לוֹ וְזֶה לְפִי הָרְאוּי לוֹ. רַב נְזוּמָן אָמַר גְדוּל מֵאוֹר הַכֶּסֶּא מִמֶּשֶׁ דְכַתִּיב, (יוזקאל א) דְמוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלְיוּ מִלְּמַעְלָה, מֵאִי עָלְיוּ עַל זֵהָרוּ.

וְכִשְׁהוּא הוֹלְךָ לַעֲשׂוֹת שְׁלִיחוּתוֹ כָּל צְבָאוֹתָיו וְהַמְרַכְּבָה שְׁלוֹ נְזוּמָן מֵאוֹתוֹ הַזֹּהָר. הָדָא הוּא שֶׁהַנְּשֻׁמָּה אוֹמֶרֶת לוֹ (דְכַתִּיב) שִׁים זָא יְדָה, כְּלוֹמַר סִיעֲתָהּ, תְּנוּת יְרַכִּי, זֶהוּ אוֹר הַנְּשֻׁפֵּעַ מִן הַנְּשֻׁמָּה עֲלֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי שְׁלוֹם כָּהֵן קִבְּלֵנוּ בְּשִׁיעָה שְׁזָה הוֹלְךָ בְּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל מְקוֹם, קוֹדֶשׁא בְּרִיָּה הוּא מִנִּיעַ כָּל צְבָאוֹתָיו שֶׁל מַעְלָה בְּאוֹת אוֹת מִשְׁמוֹ. אָמַר רַב הוֹנָא כָּהֵן יְרַכִּי בְּגִימְטְרִיא ר"ם. כְּלוֹמַר הַנְּשֻׁמָּה אוֹמֶרֶת שִׁים זָא יְדָה סִיעֲתָהּ תְּנוּת מַעְלָתוֹ שֶׁל רַם וְנִשְׂא הַמוֹשֵׁל עַל הַכָּל וְלֵאמֹר שְׁעוּתָהּ סִיעַת עֲלִיּוֹנִים תְּנוּת יְדוֹ אֲנִי מִשְׁבִּיעָהּ שְׁבוּעָה גְדוּלָה בּוֹ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ. הוֹאִיל וְאָמַר בִּי שֶׁהוּא הַכָּל, לָמָּה נֶאֱמַר אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שֶׁהוּא אָדוֹן עַל הַכָּל, בְּבֵת אוֹתוֹת וּבְרַצֵּעַ אוֹתוֹד הוּא מִנִּיעַ לְכָל וְכָל כָּאִין נְגָדוּ. רַבִּי יִצְחָק אוֹמֵר עַל שְׁתֵּים אוֹתוֹת מִשְׁמוֹ לְהוֹרוֹת שֶׁהוּא הַכָּל וְאִין אֲנוֹר בְּלָתוֹ:

וְאִשְׁבִּיעָהּ בִּי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ. אָמַר רַב הוֹנָא וְאִי הוֹיָא עֲמַהוּן דְּמֵאֲרֵי מִתְנִיתָא כּד גָּלוּ רִזָּא דְנָא לָא אִיפְרִשְׁנָא מִנְהוּן הַכִּי, דְּהָא אָנָּא וְזוּי עֲמִיקוּן סִיגִיאִין בְּפּוֹמִיִּיהוּ דְגָלוּ וְלֵא אֲתוּזוּזִין לְכָל אִינִישׁ. תָּא וְזוּי, שְׁבוּעַת קִיּוּמָא דָּא אוּמִי לָהּ נְשֻׁמָּתָא דְכַתִּיב אֲשֶׁר לֹא תִקְוּ אֵשֶׁה לְבָנִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִהַכָּא מִשְׁבַּע שֶׁהוֹאִיל וְאֵתָה הוֹלְךָ בְּשְׁלִיחוּתוֹ זֶה לֹא תִקְוּ אֵשֶׁה לְבָנִי, כְּלוֹמַר שֶׁלֹּא תִקְוּ גּוֹף לְבָנִי (ד"א לְבָנִי) לִכְפֹּס בְּגוֹף אוֹר בְּגוֹף זָר בְּגוֹף שְׂאִינֵנוּ רְאוּי לוֹ, אֲלָא בְּהָהוּא מִמֶּשֶׁ שֶׁהוּא שְׁלִי, בְּהָהוּא מִמֶּשֶׁ שֶׁיִּצְאָתִי מִמֶּנּוּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב כִּי אִם אֶל אֶרְצִי וְאֶל מוֹלְדֹתַי תִּלְכָּהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵהוּ וְלִקְוֹתָ אֵשֶׁה לְבָנִי לִיִצְחָק. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אוֹתוֹ הַגּוֹף שֶׁנִּצְטָעַר עִמִּי בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְלֹא הָיָה לוֹ הַנְּאָה וְכִסּוּף בּוֹ מִפְּנֵי יְרֵאת קוֹנֵנוּ, אוֹתוֹ הַגּוֹף מִמֶּשֶׁ תִקְוּ לִיִצְחָק עִמּוֹ בְּהָאֵי שְׁמוֹנוֹת הַצְּדִיקִים. לִיִצְחָק עִמּוֹ בְּשְׁמוֹנוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לִיִצְחָק עִמּוֹ דְעַכְשָׁיו עַת שְׁוֹזוּק בְּעוֹלָם הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קכו) אִזּוּ יִמְלֵא שְׁוֹזוּק פִּיעוּ וְזוּי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרִי יִצְחָק תָּא שְׁמַע אִין מִלְּאָה אֲנוֹד עוֹשֶׂה אֲלָא שְׁלִיחוּת אֲנוֹד, וְלֹא בִּי שְׁלִיחוּת בְּבֵת אוֹתוֹ. וְתֵאנָא אָמַר רַבִּי אַבָּא מִלְּאָה אֲנוֹד אֲשֶׁר קָסַת הַסּוֹפֵר בְּמִתְנִי עֲתִיד לְהַרְשִׁים כָּל אֲנוֹד וְאֲנוֹד עַל מִצְוֹת, וְלֵאמֹר כֵּן הֵשֶׁר הַגְּדוּל הוֹלְךָ לְתַקֵּן כָּל אֲנוֹד וְאֲנוֹד וְלֵהַעֲבִידוֹ לְקַבֵּל נְשֻׁמָּתוֹ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב הוּא יִשְׁלַח מִלְּאָכּוּ לְפָנֶיהָ וְלִקְוֹתָ אֵשֶׁה, מֵאִי לְפָנֶיהָ לְפָנֵי שְׁלִיחוּתָהּ. רַבִּי (אֶלְעָזָר) אֶלְעָזָר אֲזַל לְמוֹמִי לְרַבֵּן יוֹזְנָן בֵּן אִפְאִי רַבִּינָה, וְהָהוּא יוֹמָא רִישׁ יְרוּזָא הָוָה, כּד

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר ליה, וזמינא האי אור הראשון דמטלנוי עשרה ובעשרה זטיל, וברוא דעשרה נהיג לכלא, ובאתותא דעשרה עביר עובדוי. ותאנא עשרה פתקין עשרה מפתתון דבי קצרי בידוי, ופתקין עשרה זטיל בגינתא דערן לאתקנא ארעא על גופיהון דצדיקיא.

אמר ליה אליעזר ברי זומית הוית יתיר ממלאכא קדישא דעלמא, בעשרה אתברי, בעשרה אתנהיג. בעשרה כרסייא קדישא, בעשרה אורייתא, הוא בעשרה מטלנוי, בעשרה עלמין עלאין (בעשרה) וזוד עלאה על כלא בריף הוא.

ואימא לך מלה דעתייה דמארי דמתניתא הוה בהאי מה פתיב ויקוז העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו ויכה. אמר ליה רבי זכינא לפסוקא דא, אבל וכל טוב אדניו בידו מהו. אמר ליה הוא שמייה דמאריה דאזיל גבי לאעלא ליה ולאנהגא (ולאנא) ליה, אמר דא ודאי הוא פי שמי בקרבו.

תנן אמר רבי אבהו תא זווי, מאן דיידע שמייה על בורייה, ידע דהוא ושמייה זוד הוא, קודשא בריף הוא ושמייה זוד דכתיב, (זכריה יד) "י אוןד וגו' (כלה) כלומר השם והוא אוןד.

אמר רבי אבא אית לאסתכלא בפרשתא דא: ויברך הגמלים מוויץ לעיר אל באר הבנים. אמר רבי אבא מוויץ לעיר, דא הוא בי קברי. אל באר הבנים, דתניא הנקדמים בבתי קברי אותם שישאו ונתנו בתורה, דהא תנן כשנכנס אדם לקבר מיה דשאלו ליה תווליה אם קבע עתים לתורה דכתיב, (ישעיה לז) והיה אמונת עתך וגו'. וכשיצא אינו דין (לקיימם) לתוקימם בתווליה.

אמר רבי אבא לעת ערב זהו יום ששי שהוא ערב השבת שאז הזמן לקיימא מתניא, מאי משמע דתנן שיתא אלפי שנין הוי עלמא, והוא אלף הששי שהוא סיום הכל, והיינו לעת ערב, זמן סיום הכל. לעת צאת השואבות, אלו הם תלמידי וזכמים השואבים מימיה של תורה שהוא עת לצאת ולהתנער בן העפר.

ואמר רבי אבא עוד יש לדעת דתנן אותם המתעסקים לדעת את בוראם בעולם הזה ונשמותם בתשלומה לעולם הבא זכו לצאת משבועות הנשומה הזכה לדעת מי הוא גופה ממש ומאי הוא. הנה אנכי נצב על עין הבנים אף על גב שתלמיד וזכם הוא הזכה אזור התשלומו, דכתיב והיה העלמה היוצאת לשאוב ואמרתי אליה השקיני זא מעט מים מכדך אמור לי רמוז ידיעתו מובה שהשגת. ואמרה אלי גם אתה שתה, אף אתה עבד (כמוך) כמוני ולא נתוולך לי (על) ידיעתך בידיעתו של מקום ברוך הוא, וצריך אתה להשיג שאתה נברא כמוני.

וגם לגמליך אשאב, כלומר ידיעת השגתי שלא השיגו סיעתך, וידעתי כי מעלה יש לי עליך והיאך נברא אתה מווי הנתון אצלך. אם הוא אומר סימן זה יהי מסור בידי על כל הברים אלו, ואדע שהיא האשה הוא הגוף מאותה הנשומה השבועה שהשביעני:

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ויהי הוא טרם כלה לדבר וגו'. רבי יצחק אמר רבי יהודה בעוד שכל העניינים הוא רוצה לנסות על הגוף, מאי פתיב והנה רבקה יוצאת, והו הגוף קדוש שנתעסק בדברי תורה וכתת גופו להשיג ולדעת את קונו. אשר ילדה לבתואל, אמר רב יהודה בתו של אל. בן מלכה, בן מלכה של עולם. אשת זוזר אוזי אברהם. וזכרת השכל גוף שנדבק בשכל והיא אוז הנשמה. וכדה על שכמה, משא הונכמה עליה.

וירץ העבד לקראתה. זה מטטרוין. ויאמר הגמאיני נא מעט מים מכרה, אמור לי רבו וזכמתא בידיעת בוראך ממה שעסקת בעולם שיצאת ממנו. אמר רבי אבא כדפרשינן, אנור כל זה מה פתיב ואשים הגום על אפה והצמידים על ידיה. אמר רבי אבא אותם העצמות שגפרו לכאן ולכאן, הוא צומד אותם ושוקלם זה על זה כמה דאת אמר, (ישעיה נז) ועצמותיה יזליץ. אמר רבי אבא באותה שעה אותו הגוף עומד בארץ ישראל ושם נכנס בו נשמתו. אמר רבי יוחנן מי מוליה הגוף לארץ ישראל, אמר רבי זירא קודשא בריה הוא עושה מוילוחות תנות הארץ והם מתגלגלים והולכים לארץ ישראל הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) וארץ רפאים תפיל. אמר רבי יצחק גבריאל מוליה אותם לארץ ישראל, מנא לן דכתיב, (בראשית כד) התלכי עם האיש הזה, וכתיב התם (דניאל ט) והאיש גבריאל. אמר רבי יוסי מאי דכתיב ולרבקה אוז ושמו לבן. אמר רבי יצחק אין יצר הרע בטל מן העולם, אף על פי שכלו לא נמצא קצתו נמצא.

תא וזוי, בתזולה כשהיה מוטל בעולם הזה נקרא לוט, לעולם הבא (יבדל) יבטל מן העולם, אבל (לעתיד לבא) לא כולו, ונקרא לבן לא מעול כבראשונה אלא כמאן דסנוי מנוולו. לבן למאי אצטריף. אמר רבי שמעון למעבד פריה ורביה אצטריף, דאמר רבי שמעון אם אין יצר הרע נמצא, פריה ורביה אינו מצוי.

תא שמע פיון שהגוף נבנה ועומד בקיומו, מאי פתיב וישלחו את רבקה אוזותם וגו'. מאי (הוי) ואת מניקתיה, זה כון התנועה. רבי יצחק אמר זה כון הגוף.

רבי אבהו פתח בהאי קרא (שיר השירים ד) אתי מלכנן פלה אתי מלכנן תבאי וגו', אמר רבי אבהו פיון שהגוף נבנה על קיומו ומביאין אותו לקבל נשמתו לארץ ישראל, הנשמה ממדת אלו ויוצאת לקראתו כמה דאת אמר ויצא יצחק לשונו בשדה. הדא הוא דכתיב אתי מלכנן פלה. זו היא הנשמה. תשורי מראש אמנה, הנינו דכתיב וישא עיניו וירא.

אמר רבי יהודה אם היא הנשמה, תינו אברהם כדקאמרן, אבל יצחק מהו. אמר רבי אבהו הא זכרייא אמרו דעכשיו אתקרי יצחק על שום וזדוותא סגיאה דבעלמא.

אמר רבי אבהו בתזולה נקראת הנשמה אברהם והגוף שרה. עכשיו נקראת הנשמה יצחק והגוף רבקה. תנן במתניתין, אמר רבי שמעון ארבעים שנה קודם קיום הגוף ממדת הנשמה לגוף בארץ ישראל. באיזה מקום במקום המקדש.

אמר רבי אבהו תא וזוי, ויקו את רבקה ותהי לו לאשה ויאדה וינזום יצחק אנורי אמו. אוהב לאותו הגוף ומתנזם עמו, והוא עת לשווק והזודה בעולם.

אמר רבי יהודה הא כל פרשתא דא אתברר לן, אבל לא יכילנא למנדע מהו:

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ואי תיבא הא מרים דכתיב (במדבר ט) ותמות שם מרים ותקבר שם. בגין לאוויזאה סרוזנא דישראל קא אתא, דהא מייא לא אזלי להו בישראל אלא בזכותא דמרים. אבל לא אתמר במיתתה כמה דאתמר בשרה.

רבי יהודה פתוז (קהלת י) אשריך ארץ שמלכך בן וזרין ושריך בעת יאכלו. האי קרא (צד ב) אוקמוה וזברייא, אבל אית לן לאסתכלא ביה, דזכאין אינון ישראל דקודשא בריה הוא יתב לון אורייתא למנדע כל אורוין סתימין וקאתגלייא לון רזין עלאין והא אתמר.

אשריך ארץ, דא ארץ הוויים, בגין דמלכא דילת אומין לה כל ברכאן דאתברכא מאבהן עלאין, רזא דואו דאיהו קייבא לארקא עלה ברכאן תדיר, ואיהו בן וזרין בן יובלא דאפיק עבדין לוזירו, ברא דעלבא עלאה דאפיק תדיר כל וזיין וכל נהירו וכל משוון רבות, וכלא אעיד (צא אנגיד) האי ברא בוכרא להאי ארץ כמה דאת אמר (שמות ד) בני בכרי ישראל, ובגין כף אשריך ארץ.

ומה דאתמר אי כף ארץ שמלכך זער כמה דאוקמוה, דהאי ארץ תתאה ועלבא תתאה לא ינקא אלא מנזו שלטנותא (דעילא) דערלה. וכלא מיהוא מלכא דאקרי זער כמה דאוקמוה. ווי לארעא דאצטריה לינקא הכי.

דף קכה ע"א

תא וזוי, האי זער (דף קכה ע"א) לית ליה מערבמיה כלום בר כד זטיל ברכאן לאומנין ידיען, וכל זמנין דאתמנעו מניה ואתפגים סיהרא ואתוושף וברכאן אתמנעו מניה, ווי לעלבא דאצטריה לינקא בההיא שעתא. ועוד בכמה דינין אתדן האי עלמא עד לא ינקא מניה, דכולא בדינא אתקיים ואתעבד ואוקמוה (הכח).

תא וזוי, ותמות שרה בקרית ארבע. רזא איהו, בגין דלא הוה מיתתה על ידא דההוא נזוש עקימאה, וקא שלט בה פשאר בני עלמא דאיהו שליט בהו. ועל ידיה בותו בני עלמא מיומא דגרים לון אדם בר מש"ה ואהר"ן

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אבל בשרה כתיב בקרית ארבע, רוא דקרית ארבע ברוא עלאה, ולא על ידא אורא. בקרית ארבע, ולא בנוש. בקרית ארבע היא וברון, דאתובר דוד מלכא באבהן, ועל דא לא הוה מיתתה בידי אורא אלא בקרית ארבע.

תא זוהי, כד יומין דבר נש אתקיימו בדרגין עלאין, אתקיים בר נש בעלמא. פיון דלא אתקיים בדרגין עלאין, נפקי ונזותי לתתא עד דקריבו ליהאי דרגא דמותא שריא ביה, וכדין נטיל רשו לאפיק נשמתא וטאס עלמא בזמנא וודא ונטיל נשמתא וסאיב ליה לגופא ואשתאר מסאבא. ופאין אינון צדיקיא דלא אסתאבו ולא אשתאר בהו מסאבותא.

ותא זוהי באמצעות דרקיעא אתקטר ווד אורווא קסטריא ואיהו זוהי דרקיעא דכל ככבין דקיקין כלהו קטירין ביה וקיימי ביה תלי תלין, ואינון במנן בסתירו (ס"א בסתירו) עובדי בני עלמא.

דף קכה ע"ב

כגוונא דא כמה וזבילי טהירין נפקי לעלמא מהאי זוהי עלאה קדמאה דאתפתא ביה אדם, וכלהו במנן בסתירו עובדי (דף קכה ע"ב) עלמא, ובגין כך אתי בר נש לאתדפאה, מסייעין ליה מלעילא, וסיעא דמאריה סוורא ליה ואסתמר ואקרי קדוש.

אתי בר נש לאסתאבא, כמה וזבילין טהירין אודמנו ליה. וכלהו (סוורן) שריין ביה ומסוורין ליה ומסאבין ליה ואקרי טמא, וכלהו אולי ומכרוי קמי, טמא טמא כמה דאת אמר, (יקרא יג) וטמא טמא יקרא. וכלהו קטירין בהווא זוהי קדמאה וסתירין בכמה עובדי עלמא.

רבי יצחק ורבי יוסי הוו אולי מטבריא ללוד. אמר רבי יצחק תוהנא על ההוא רשע דבלעם דכל עובדוי דההוא רשע הוו מסטרא דמסאבא. והכא אוליפנא רוא וודא, דכל זני גושיא דעלמא כלהון מתקטרין ונפקין

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּבַעֵי לְאַסְתָּאבָּא בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ הֵהוּא סְטָרָא דְּרוּז
מְסֻאָבָּא. דְּהָא תְּנִינָן כְּזוּנָא דְּאַתְעָר בְּרֵשׁ הָכִי זְמִי אֲמִשִּׁיף עֲלֵיהּ
מְלַעִילָא, אִי אִיהוּ אֲתְעָר בְּסְטָרָא דְּקְדוּשָׁה אֲמִשִּׁיף עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה מְלַעִילָא
וְאַתְקַדְדֵּשׁ. וְאִי אִיהוּ אֲתְעָר בְּסְטָרָא דְּמְסֻאָבָּא הָכִי אֲמִשִּׁיף עֲלֵיהּ רוּז
מְסֻאָבָּא וְאַסְתָּאב. דְּהָא אֲתְמַר עַל מַה דְּתְנִינָן אֲתִי בְּרֵשׁ לְאַסְתָּאבָּא
מְסֻאָבִין לִיה.

בְּגִין כֶּף הֵהוּא רְשַׁע דְּבִלְעָם, בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ רוּז מְסֻאָבָּא מִהֵהוּא
זְנוּשׁ עֲלָאָה, הָוּה אֲסְתָּאב בְּכָל לִילֵיא בְּאַתְנִיָּה, וְהָוּה עֲבִיד עֲמוּה עוֹבְדֵי
אִישׁוּת בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא וְלְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ רוּז מְסֻאָבָּא, וְכַדִּין עֲבִיד וְזִרְשׁוּי
וְעוֹבְדֵי.

דף קכו ע"א

וְשִׁירוּתָא דְּעוֹבְדֵי הָוּי זְנוּשׁ מֵאִינוּן וְזוּיִין וְקָטִיר לִיה קְבִימָה וּבְזַע ^{דף קכו}
^{ע"א} רִישִׁיָּה וְאַפִּיק לִישְׁנִיָּה וְזְנוּשׁ עֲשִׁבִין יְדִיעֵן וְאַקִּיד כֹּלָא וְעֲבִיד מַנְיָה
קְטָרְתָא וְזָדָא, לְבַתֵּר זְנוּשׁ רִישָׁא דְּהֵהוּא וְזוּיָא וּבְזַע לִיה לְאַרְבַּע סְטָרִין
וְעֲבִיד מַנְיָה קְטָרְתָא אֲזוּרָא.

וְעֲבִיד עֲזוּלָא וְזָד, וְהָוּה אָמַר מִלִּין וְעֲבִיד עוֹבְדִין אֲזוּרִין, עַד דְּאַמְשִׁיף
עֲלֵיהּ רוּזִין מְסֻאָבִין, וְאוּדִיעֵן לִיה מַה דְּאַצְטְרִיק, וְעֲבִיד בְּהוּ עוֹבְדֵי כְּפּוּם
מַה דְּאִינוּן יְדִיעֵן מְסֻאָבָּא דְּהֵהוּא וְזוּיָא דְּרִקִיעָא. מִתְמָן אֲתַמְשֵׁף בְּעוֹבְדֵי
וְזִרְשׁוּי עַד דְּאַמְשִׁיף עֲלֵיהּ רוּז מִהֵהוּא זְנוּשׁ קְדָמָאָה.

וּמִהֵכָּא הָוּה יְדַע יְדִיעֵן וְזִרְשִׁין וְקוּסְמִין. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב וְלֹא הֵלֵךְ כְּפֻעָם
כְּפֻעָם לְקִרְאָת זְנוּשִׁים, זְנוּשִׁים וְזָדָא, וְעִקְרָא וְשִׁרְשָׁא בְּמְסֻאָבוּתָא אִיהוּ
כְּמוֹה דְּאַתְמַר, וְלְבַתֵּר שִׁירוּתָא דְּכֹלָא לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּזוּשׁ.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר רבי יוסי אמאי כל זייני וזרשין וקוסמין לא אשתכוזו אלא בנשייא.
אמר ליה הכי אולפנא מודאתא נזוש על וזה הטיל בה וזהמא, בה אטיל
ולא בבעלה. אמר הכי הוא ודאי, אתא רבי יוסי ונשקיה לרבי יצחק,
אמר כמה זמנין שאילנא האי מלה ולא זכינא בה אלא השתא.

אמר ליה כל הני עובדין וכל מה דידע בלעם מאן אתר אולף ליה. אמר
ליה מאבוי. אבל באינון הררי קדם דאיהו ארץ קדם אולף כל וזרשין
וכל זייני קוסמין. (שמות ק"ב) בגין דבאינון טורי אינון מלאכי עזא ועזא"ל,
דאפיל לון קודשא בריה הוא מן שמיא ואינון קטירין בשלשלאי דפרולא
ואודיעין וזרשין לבני נשא, ומתמן הוה ידע בלעם כמה דאת אמר מן
ארם ינוני בלק מלך מואב מהררי קדם.

דף קכו ע"ב

אמר ליה והא פתיב ולא הלך בפעם בפעם לקראת נזושים וישת אל
המודבר פניו. אמר ליה, סטרא תתאה דאתיא מרוז מסאבא דלעילא,
הוא רוז מסאבא דשליט במדברא כד עבדו בני ישראל ית עגלא בגין
לאסתאבא בהדיה דאיהו תתאה, ובכלא (דף קכו ע"ב) עבד וזרשוי בגין דיכול
לאפקרא לון לישראל ולא יכיל.

אמר רבי יוסי האי דאמרת בקדמיתא דכד נזוש אתא על וזה אטיל בה
וזהמא שפיר, אבל הא תנינן דכד קאימו ישראל על טורא דסיני פסק
בנייהו וזהמא. ישראל דקבילו אורייתא פסק בנייהו וזהמא, אבל שאר
עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות דלא קבילו אורייתא לא פסקא וזהמא
בנייהו.

אמר ליה שפיר קאמרת, אבל תא וזוי, אורייתא לא אתייהבת אלא
לדכורי דכתיב, (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל.
דהא נשי פטירין מפקודי אורייתא.

ועוד דאהדרו פלהו לוזהמתן בקדמיתא בטר דזוטו, ואתתא קשיא
לאתפרשא וזהמא מנה יתיר במברא. ובגין כך אשתכוזו נשין בוזרשיא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תָּא וְזוּי, דְּהִכִּי הוּא כְּמֵה דְאַמִּינָא, דְּבִלְעָם הָוּה אֶסְתָּאב בְּקַדְמִיתָא בְּגִין
לְאַמְשָׁכָא עֲלֵיהּ רוּחָא מְסֻאָבָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא אֶתְתָּא בְּיוֹמֵי דְמִסְאָבוּ דִּילָהּ
אִית לֵיהּ לְבַר זָשׁ לְאַסְתְּמָרָא מְנָה, בְּגִין דְּבְרוּחַ מְסֻאָבָא אֶתְדַבְּקַת
וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אִי אִיהִי תַעֲבִיד וְזַרְשִׁין אֶצְלוּוּ בִידְהָא יִתִּיר בְּזַמְנָא אֲזוּרָא,
דְּהָא רוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיָּא עִמָּהּ, וְעַל דָּא בְּכָל מַה דְּקָרִיבַת אֶסְתָּאב, כָּל
שְׂכָן מֵאֵן דְּקָרִיב בְּהֵרָה. וְכַאֲן אֵינֵן יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא יְהִיב לֹון
אוּרִייתָא וְאָמַר לֹון (יִקְרָא יו) וְאֵל אֵשָׁה בְּגֵדַת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת
עֲרוּתָהּ אֲנִי יי.

דף קכז ע"א

אָמַר לֵיהּ הֵאֵי מֵאֵן דְּאֶסְתְּפַל בְּצַפְצוּפוּי דְּעוּפֵי אַמְאֵי אַקְרִי זְנוּשׁ. אָמַר לוֹ
דְּהָא מֵהֵהוּא סְטָרָא קָאֲתִי דְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיָּא עַל הֵהוּא עוּפָא (דף קכז ע"א)
וְאוּדַע מַלְיָן בְּעַלְמָא. וְכָל רוּחַ מְסֻאָבָא בְּזוּשׁ אֶתְדַבְּקוּ וְאֶתְיִין לְעַלְמָא
וְלִית מֵאֵן דִּישְׁתְּזִיב מְנִיָּה בְּעַלְמָא, דְּהָא אִיהוּ אֶשְׁתַּכּוּז עִם כָּלָא, עַד זְמַנָּא
דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַעֲבָרָא לֵיהּ מֵעַלְמָא כְּמֵה דְאַתְמָר דְּכַתִּיב,
(ישעיה כה) בָּלַע הַמּוֹת לְגִצּוֹ וּמּוֹזָה יי אֱלֹהִים דְּמַעֲתָה מֵעַל כָּל פְּנִים וְגו'. וְכַתִּיב,
(כריה יג) וְאֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אַבְרָהָם יָדַע בְּהֵהוּא מְעַרְתָּא סִימְנָא, וְלִבִּיהּ וְרַעוּתִיהּ
תַּמְן הָוּה, בְּגִין דְּמִקְדָּמַת דָּנָא עָאֵל לְתַמְן וְזַמְנָא לְאָדָם וְזוּזָה טְמִירִין תַּמְן.
וּבְמֵנָּה הָוּה יָדַע דְּאֵינוֹן הוּוּ. אֶלָּא זַמְנָא דִּיוֹקְנִיָּה, וְאֶסְתְּפַל וְאֶתְפַּתּוּז לֵיהּ וּזַד
פַּתּוּזָא דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן תַּמְן וְהֵהוּא דִּיוֹקְנָא דְּאָדָם הָוּה קָאִים לְגַבִּיהּ.

וְתָא וְזוּי כָּל מֵאֵן דְּאֶסְתְּפַל בְּדִיוֹקְנָא דְּאָדָם לֹא אֶשְׁתְּזִיב לְעַלְמִין מִמִּיתָה,
בְּגִין דְּהָא בְּשַׁעֲתָא דְּבַר זָשׁ אֶסְתְּלַק מֵעַלְמָא וְזַמִּי לֵיהּ לְאָדָם וּבְהֵהוּא
זְמַנָּא מִית. אֲבָל אַבְרָהָם אֶסְתְּפַל בֵּיהּ וְזַמְנָא דִּיוֹקְנִיָּה וְאֶתְקַיִים, וְזַמְנָא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תא וזוי, השעתא אברהם בוזכמתא עבד בזמנא דתבע קברא לשרה, דהא פד תבע לא תבע למערתא בההוא זמנא, ולא אמר דבעי לאתפרשא מזנייהו. אלא אמר, תנו לי אוזות קבר עמכם ואקברה מתי מלפני. ואי תימא דלא הוה עפרון תמן. תמן הוה, דכתיב ועפרון יושב בתוך בני וזת, ואברהם לא אמר ליה בההיא שעתא כלום.

אלא מה דאמר לון, אמר כמה דכתיב וידבר אל בני וזת וגו'. וכי סלקא דעתך דאברהם בעא לאתקברא בינייהו בין מסאבין או דתאובתיה הוה עמהון, אלא בוזכמה עבד.

דף קכז ע"ב

וילפינן (דף קכז ע"ב) אורזו ארעא הכא כמה דעבד אברהם, דהא בגין דתאובתיה ורעותיה הוה בההיא מערתא, אף על גב דהוה תמן, לא בעא למשאל ליה מיד ההוא רעותא דהוה ליה במערתא, ושאל בקדמיתא מה דלא אצטרף ליה לאינון אוזרנין ולא לעפרון.

כיון דאמרו ליה קמי עפרון שבענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו וגו'. מה כתיב ועפרון יושב בתוך בני וזת. יושב כתיב, משירותא דמלך דאמר אברהם תמן הוה. כדן אמר שבענו ופגענו לי בעפרון בן צור ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו'. ואי תימא בגין יקרא דיכלי יתיר מזניכו אנא עביד דלא רעינא פכו. בתוככם, בגין לאתקברא בינייהו דרעינא פכו בגין דלא אתפרש מזניכו.

רבי אלעזר אמר בשעתא דעאל אברהם במערתא היר עאל. בגין דהוה רהיט אבתריה דההוא עגלא דכתיב ואל הבקר רץ אברהם וגו'. וההוא בן בקר ערק עד ההוא מערתא ועאל אבתריה וזמא מה דזמא.

תו בגין דאיהו צלי כל יומא ויומא והוה נפיק עד ההוא וזקל דהוה סליק ריוזין עלאין, וזמא נהורא דנפיק מזו מערתא וצלי תמן, ותמן מלייל עמיה.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ואי תיבא אי הכי אמאי לא בעא לה עד השתא, בגין דלא ישגזון עליה
הואיל ולא אצטריך ליה. השתא דאצטריך ליה, אמר, הא שענתא
למתבע ליה.

דף קכז ע"א

תא וזוי, אי עפרון הוה זומי במערתא מה דהוה זומי אברהם בה, לא יזבין
לה לעלמין. אלא ודאי לא זומא בה ולא כלום, דהא לית מלה אתגליא
אלא למאריה, ובגין כך לאברהם אתגליא ולא לעפרון. לאברהם
אתגליא דיליה הוה, (דף קכז ע"א) לעפרון לא הוה אתגליא ליה דלא הוה ליה
וזולקא ביה. ובגין כך לא אתגלי לעפרון כלום, ולא הוה זומי אלא
ושוכא, ועל דא זבין לה.

ומה דלא תבע אברהם בקדמיתא דיזבין ליה זבין, דהא אברהם לא
קאמר אלא ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו'. בכסף מלא יתננה לי
וגו', ואיהו אמר השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה וגו'. בגין
דכלא הוה מאיס עליה דעפרון דלא ידע מה היא.

ותא וזוי, כד עאל אברהם במערתא בקדמיתא, וזומא תמן גהורא,
ואתרמי עפרא קמיה, ואתגלי ליה תרין קברין אדהכי אסתלק אדם
בדיוקניה וזומא ליה לאברהם וזויה, וביה (הוה) ידע אברהם דתמן (הוה) הוא
זמין לאתקברא.

אמר ליה, אברהם, במטו מינך, קוסטרא קטיר אית הכא. אמר ליה
קודשא בריך הוא טמרני הכא ומההוא זמנא עד השתא אתטמרנא
כגילדא דקירטא עד דאתית אנתי בעלמא, השתא מכאן ואילך הא
קיומא לי וכלמא הוה בגינך.

זומי מה פתיב ויקם השדה והמערה אשר בו, קימה ממש הוה ליה מה
דלא הוה ליה עד השתא. רבי אבא אמר ויקם השדה, ודאי קימה ממש

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר רבי שמעון בשעתא דעאל אברהם במערתא ואעיל שרה תמן, קמו אדם וזוהי ולא קבילו לאתקברא תמן, אמרו ומה אגן בכסופא קמי קודשא בריך הוא בההוא עלמא בגין ההוא וזבא דגרימנא והשתא יתוסף לן כסופא אונרא מקמי עובדין טבין דבכו.

דף קכז ע"ב

אמר אברהם הא אנא זמין קמי קודשא בריך הוא בגינה דלא תכסיף קמיה לעלמין. מיד ואונרי כן קבר אברהם את (דף קכז ע"ב) שרה אשתו, מאי ואונרי כן. בתר דקביל אברהם עליה מלה דא.

אדם עאל בדוכתיה זוהי לא עאלת, עד דקריב אברהם ואעיל לה לגבי אדם וקביל לה בגינה, הלא הוא דכתיב ואונרי כן קבר אברהם את שרה אשתו, לשרה לא פתיב אלא את שרה לאסגאה זוהי, וכדין אתיישבו בדוכתייהו פדקא יאות, הלא הוא דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ותנינן באברהם. תולדות השמים והארץ דא אדם וזוהי. אלה השמים והארץ לא פתיב, אלא תולדות השמים והארץ ולא תולדות בר נש. ואינון אתקיימו בגינה דאברהם. ומנא לן דאתקיימו בגינה דאברהם. דכתיב ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם. ועד דאתא אברהם לא אתקיימו אדם וזוהי בדוכתייהו בההוא עלמא.

רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוי, אמר האי מערתא לאו איהו פפילתא, דהא כתיב מערת המכפלה, וקרא קרי לה לבתר מערת שדה המכפלה, מכפלה קא קרי ליה לשדה.

אמר ליה הכי קארי ליה מערת המכפלה כמה דאת אמר ויתן לי את מערת המכפלה, אבל ודאי וזיף לאו מערתא איהו מכפלה. ולא שדה אקרי מכפלה, אלא האי שדה ומערתא על שום מכפלה אקרון שדה

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תָּא זוּזי, יְרוּשָׁלַם ם כָּל אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל אֲתַכְפֹּל תְּחוּזְתָּהּ. וְאִיהִי קְיִימָא לְעֵילָא וְתַתָּא, כְּגוּוּנָא דָּא יְרוּשָׁלַם לְעֵילָא יְרוּשָׁלַם ם לְתַתָּא, אֲזוּזִידָא לְעֵילָא וְאֲזוּזִידָא לְתַתָּא, יְרוּשָׁלַם ם לְעֵילָא אֲזוּזִידָת בְּתַרִין סְטָרִין לְעֵילָא וְתַתָּא (ירושלם לְתַתָּא אֲזוּזִידָת בְּתַרִין סְטָרִין לְעֵילָא וְתַתָּא) וּבְגִין כֶּךָ כְּפֻלְתָּא הִיא.

דף קכט ע"א

וְעַל דָּא הָאִי שְׂדֵה בַּהֲהִיא כְּפֻלְתָּא אִיהוּ דְבֵיהּ שְׂרָיָא. כְּגוּוּנָא דָּא כְּתִיב כְּרִיזוּ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוּ יְיָ לְעֵילָא (דף קכט ע"א) וְתַתָּא, וּבְגִין כֶּךָ שְׂדֵה הַמְּכַפֵּלָה וְדָאִי וְלֹא שְׂדֵה כְּפֻלָּה.

תו רָזָא דְמִלְכָה שְׂדֵה הַמְּכַפֵּלָה וְדָאִי, מֵאֵן מְכַפֵּלָה, ה' דְּבִשְׁמָא קְדִישָׁא דְאִיהִי מְכַפֵּלָה. וְכֹלָא קְיִימָא כְּזוּדָא, וּבְגִינֵיהּ קְאָמַר בְּאִירוּזְ סְתִימִים ה' מְכַפֵּלָה דְלֹא הִוִי בְּשְׁמָא קְדִישָׁא אֶת אֲזוּרָא מְכַפֵּלָה בַּר אִיהִי.

וְאִף עַל גַּב דְּמַעְרְתָּא כְּפֻלְתָּא הוּוּהּ וְדָאִי דְאִיהִי מַעְרְתָּא גּוּ מַעְרְתָּא, אֲבָל עַל שׁוּם אֲזוּרָא אֶקְרִי מַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפֵּלָה כְּמוֹהַ דְּאֶתְמַר. וְאֲבָרְהָם יָדַע, וְכַד אָמַר לְבָנָי זֹאת פְּסִי מִלְכָה וְאָמַר וַיִּתֵּן לִי אֶת מַעְרַת הַמְּכַפֵּלָה, עַל שׁוּם דְּאִיהִי מַעְרְתָּא כְּפֻלְתָּא, וְאֲזוּרָתָּא לֹא קָרִי לָהּ אֶלָּא מַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפֵּלָה כְּדָקָא יְאוּת.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד כֹּלָא לְאַשְׁתְּכּוּזָא הָאִי עַלְמָא כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא, וְלֹאֲתַדְבָּקָא דָּא בְּדָא, לְמַהֲוִי יְקָרִיָּה לְעֵילָא וְתַתָּא. וְכַפֵּלָה וְזוּלְקִיָּהוּן דְּצְדִיקָיָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעִי בְּהוּ בְּהָאִי עַלְמָא וּבְעַלְמָא דְאֶתִי:

מדרש הנעלם וַיִּסְפַּף אֲבָרְהָם וַיִּקְוּוּ אִשָּׁה וַשְׁמָה קְטוּרָה. וְלִשְׁקוּלָא דְדַעֲתָא כֹּל פְּרִשְׁתָּא דָּא לִיסְתוּרִי.

כַּד אָתָּא רַב דִּימִי, אָמַר, הָאִי פְּרִשְׁתָּא דָּא שְׁמַעְנָא וְלֹא אֲדַכְרָנָא, אָמְרוּ דְעַלְמָיִן תְּקִיפִין לֹא זְמַנְוִה לְלַלְאָה וְאַנְן מֵאִי זִימָא. קָם רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר מִמְתִּיבְתָּא דְזוּבְרָנָא מֵאִרִי מִתְנִיתָא זְלִיא.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

קמו ואזלו הוא ורבי ייסא ורבי זוהיא, אשכחוהו לרבי אלעזר ברבי שמעון והוה מנלה רוין דתפילין. עאלו קמיה ואמרו במאי אתעסק מר. אמר לון טעמא דתפילין אמנא, דהא זכאה הוא בר נש דמנוו תפילין וידע טעמא דידהו.

אמרו אי זיווא קמיה דמר לימא לן מלה. אמרו שמענא מאבוך דקודשא בריך הוא ברוזימו סגיא דהוה ליה עם ישראל אמר לון למעבד ליה בי משפנא כזווא דרתיכא עלאה דלעילא וייתי דיוריה עמהון דרא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ושמענא מאבוך דהכא סתים טעמא דתפילין בהאי פסוקא.

אמר ליה תא זווי כזווא עלאה אתעבד מקדש ברתיוכי קדישין, ובתר כן אשרי קודשא בריך הוא דיוריה עמהון, כענינא דא, וכזווא דא אתערו וזברינא מארי מתניתא בטעמא דתפילין, למחוי ההוא גברא דוגמא דרתיכי עלאין, רתיכא תתאה רתיכא עלאה, למיתי מלכותא דיליה וישרי דיוריה עלויה. ותנינן אית ביה רוין עלאין ודוגמיהון, ואית ביה תלת רתיכין, דוגמת עלאין קדישין רוין דתלת אתוותא דשמהן קדישי, עלמין תלת, רתיכין תלתא אתוותא, ארבע פרשיות שליט על ארבע, ועל כף רוא דשיין דתלת בתרין, ושיין דארבע בתרין, תלתא מלכין שליטין בגופא תפילין עלוי קודשא בריך הוא לעילא, אלין תפילין דרישא, תפילין דדרועא ארבע פרשין. לבא רכיב דוגמא דרתיכא תתאה ותתאה רכיב. עוד תנינן דא רכיבא דדרועא לתתא. ולבא רכיב, דוגמא דאיהו לתתא ואתמסרון בידיה לאעלאה לון כל וילי שמיא, כף לבא הוא רכיב לתתא ואתמסרו בידיו כל אברי גופא.

ועילא מניה ארבע פרשין על מווא דרישא איהו, אבל קודשא בריך הוא שליטא עלאה מלכא מכלא. (רוח) ורוא דזכמתא דא, הוא כזווא דמקדשא דכתיב ועשה כרוב אוד מקצה מזה וכרוב אוד מקצה. ועלייהו דיוריה דמלכא בארבע אתון תרין רתיכין.

וכהאי זווא לבא ומווא, לבא מפאן ומווא מפאן ועלייהו מדוריה דקודשא בריך הוא בארבע (דא ארבע) פרשין. אמר רבי אלעזר מפאן וכהלאה רזי דכתי אתוותא ופרשין בגופיהו ורצועותיהון. הלכה למשה מסיני ורמיזא דלהון אתגלי וטעמא דכלא בתלת עשר מכלין (דרוזימו).

אמר רבי יהודה אלמלא לא אתינא אלא בדיל רוא דא דיי. אמרו ליה זכאה וזלקה לעלמא דאתי דכל רז לא אגיס לה. אמרו ליה אתינא קמיה דמר למנדע רוא דהאי פסוקא ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה.

אמר פירושא דהאי פסוקא כמה דגלו וזברינא מארי מתניתין, דכד נשמעתא ייתי בההוא גופא קדישא דילה, הא מיליניא הו על וייבייא דיקומון ויכשרון עובדין ויתן להו מווא יקרא דילה דינדעון ויתובון ויזכון זכותא שלימתא.

וכד זמא שלמה דא הוה סגי (דא תוה סגי) ואמר (קהלת ו) ובכן ראיתי רשעים קבורים ובאו וממקום קדוש יהלכו, שיבאו ויוזיו במקום קדוש. ותנינן

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר רבי אבא אמר רבי יונתן כתיב, (ירמיה ג) הִתְחַפֵּה כוֹשֵׁי עוֹרוֹ וְזָמַר וְזָבַר בְּרַתְיוֹ, כִּי הָרְשָׁעִים שֶׁלֹא זָכוּ לְשׁוּבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְהִקְטִיר מִעֲשִׂים טוֹבִים לְעוֹלָם, לֹא יִקְטִירוּ בְּעוֹלָם הַבָּא. רֵאָה מִה כְּתִיב וַיֹּסֶף אֲבָרָהָם וַיִּקְוֶה אֵשֶׁה, וְשָׂרׁוּצָה לַעֲשׂוֹת לָהֶם זְשׁוּמָה לְגוֹפֵם וּלְקַרְבָּם בְּתִשׁוּבָה, כְּמֵא דְאֵת אֲמַר וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּזוֹרָן. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תָּא וְזוּי, מִה כְּתִיב וְתִלְד לֹא אֵת זְמַרְן וְאֵת יִקְשָׁן, הַרְבֵּה מִעֲשִׂים רַעִים עַד שֶׁנִּגְרָשִׁים מִן הָעוֹלָם דְּכְתִיב וַיִּשְׁלָחוּם מֵעַל יִצְחָק בְּנֵו. וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עִפְרָיִם יִקְיָצוּ וְגוֹ, וְעַל הָאֲזוּרִים נֶאֱמַר וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ וְגוֹ. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה הָאִי מִשְׁמַע עַל פְּרִשְׁתָּא, וּמִשְׁמַע דְּאוֹתוֹ זְמַן (נְקָרָא) ס"א אבד) עֲבַד שֵׁם (הַנְּשׁוּמָה) אֲבָרָהָם, וּבְמִקְוֵמוֹ נִקְרָאת יִצְחָק כְּדִקְאֲמַרְן, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיְהִי אֲזוּרִי מוֹת אֲבָרָהָם וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֵת יִצְחָק בְּנֵו, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לִוְיִי רֵאִי. עִם יְדִיעַת הַנּוּי שֶׁהוּא וַיִּזְי הָעוֹלָמִים לְדִיעַת וּלְהַשִּׁיג מִה שֶׁלֹא הַשִּׁיג בְּעוֹלָם הַזֶּה הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה יא) כִּי מִלְאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת יִי, (עַד כֹּאן מִדְּרַשׁ הַנּוּעֵלִם)

ואבֶּרְהָם זְקַן בָּא בְּיָמִים וַיִּי בָרַךְ אֵת אֲבָרָהָם בְּכָל. רַבִּי יְהוּדָה פְּתוּז (תהלים סה) אֲשֶׁרִי תִבְנוּר וּתְקַרְב יִשְׁכֵן וְזַצְרִיָּה, הָאִי קָרָא (עַד ע"ב) אֲתַמַּר, אֲבָל זְכָאָה הוּא בַר זֵשׁ דְּאוּרוּזוּי אֲתַכְשָׁרְן קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא וְאִיהוּ אֲתַרְעִי בֵּיתָה לְקַרְבָּא לִיתָה לְגַבִּיתָה.

תָּא וְזוּי, אֲבָרָהָם אֲתַקְרִיב לְגַבִּיתָה וְתַאוּבָתִיָּה דִּילִיתָה הָהוּה כָּל יוֹמוֹי בְּהָאִי, וְלֹא אֲתַקְרִיב אֲבָרָהָם בְּיוֹמָא וְזָדָא אוּ בְּזַמְנָא וְזָדָא, אֲכָלָא עוֹבְדוּי קְרִיבוּ לִיתָה בְּכָל יוֹמוֹי מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, עַד דְּאִסְתַּלַּק בְּדְרָגוּי.

כִּד הָהוּה סִיב וְעָל בְּדְרָגִין עֲלָאִין כְּדִקָּא וְזוּי דְכְּתִיב וְאֲבָרָהָם זְקַן, וְכִדִּין בָּא בְּיָמִים בְּאִינוּן יוֹמִין עֲלָאִין בְּאִינוּן יוֹמִין יְדִיעָאן בְּרִוָּא דְמַהִּיבְנוּתָא. וַיִּי בָרַךְ אֵת אֲבָרָהָם בְּכָל. דְּמַתְמַן זְפָקִין כָּל בְּרַכָּאן וְכָל טִיבוּ.

דף קכט ע"ב

זְכָאִין אִינוּן מְאָרִיהוּן דְּתִשׁוּבָה דְּהָא בְּשַׁעְתָּא וְזָדָא בְּיוֹמָא וְזָדָא בְּרִגְעָא וְזָדָא (דף קכט ע"ב) קְרִיבִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, מִה דְלָא הָהוּה הָכִי אֲפִילוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים דְּאֲתַקְרִיבוּ גַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בְּכַמְהָ שְׁנִין. אֲבָרָהָם לֹא עָלָא בְּאִינוּן יוֹמִין עֲלָאִין עַד דְּהָהוּה סִיב כְּמַה דְּאֲתַמַּר. וְכֵן דְּוֹד דְכְּתִיב (מלכים א א) וְהַמְלִיךְ דְּוֹד זְקַן בָּא בְּיָמִים. אֲבָל מְאָרִיָּה דְּתִשׁוּבָה מִיַּד עָלָא וְאֲתַדְבַּק בֵּיתָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

רבי יוסי אמר תנינן אתר דמאריהון דתשובה קיימי ביה, בההוא עלמא, צדיקים גבורים לית לון רשו לקיימא ביה, בגין דאינון קריבין למלכא יתיר מבכלהו, ואינון משכי עליהו ברעותא דלכא יתיר ובזיילא סגיא לאתקרבא למלכא.

תא זווי, כמה אתרין מתוקנין ליה לקודשא בריה הוא בההוא עלמא, ובכלהו בי מותבי לון לצדיקים. כל ווד ווד לפום דרגיה פדקא זווי ליה.

פתיב, (תהלים סה) אשרי תבונור ותקרב ישכן ווצריה, דקודשא בריה הוא קריב לון לגביה דסלקין אינון גשמתינ מתתא לעילא ולאתאודא באוסגתיהון דאתתקנן להו. ישכן ווצריה, אלין אתרין ודרגין לבר, ומאן אינון, כמא דאת אמר (זכריה ג) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. והאי הוא דרגא בין קדישין עלאין.

ומאן דזכאין לדרגא דא, אינון שליוון דמארי עלמא פאינון מלאכין ועבדין שליוותא תדיר ברעותא דמאריהון, בגין דאלין (אתקדשו) תדיר בקדושה ולא אסתאבו. כגוונא דא, מאן דאסתאב בהאי עלמא איהו משיר עליה רוון מסאב, וכד נפק גשמתינה בניה מסאבין ליה ובדוריה בין אינון מסאבין ואלין אינון מויקין דעלמא. כמה דאתמשך בר גש גרמיה בהאי עלמא הכי הוא מדוריה ואתמשך בההוא עלמא (נט ואינון רוויי מסאבי מסאבין ליה ואעלין ליה לגיהנם).

דף קל ע"א

תא זווי מאן דאתקדש ונטיר גרמיה בהאי עלמא דלא אסתאב. מדוריה בההוא עלמא בין אינון קדישין (דף קל ע"א) עלאין ועבדין שליוותא תדיר, ואלין קיימי בוצר כמא דאת אמר, (שמות כו) את ווצר המשכן.

ואית אונרין דאינון לגו יתיר, דלאו אינון בוצר אלא בביתא כמא דאת אמר, (תהלים סה) גשבעה בטוב ביתך. אמר דוד גשבעה בטוב ביתך, כיון דאמר ישכן ווצריה, אמאי פתיב גשבעה בטוב ביתך, ישבע בטוב ביתך מיבעי ליה כמה דכתיב ישכן. אלא הא תנינן לית ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלונדייהו.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ואית אתר לזוסידי עליונין דעייילי לגו, ומאי אינון, כדכתיב, (במדבר א) והזונוים
לפני המושכן קדמה לפני אהל מועד מורוזה משה ואהרן ובניו וגו'. וכמה
מודורין על מודורין ונהורין על נהורין מתפרשן בהוא עלמא, וכל זוד
אכסיף מנהורא דנובריה, כמה דעובדין אתפרשן בהאי עלמא הכי נמי
דוכתינ ונהורין מתפרשן בהוא עלמא.

ותא זוהי הא אתמר דאפילו בהאי עלמא כד בר נש נאים על ערסיה,
ונשמתינ אצטריכו לאתשויטטא בעלמא ונפקו מגו גופא, לאו כל נשמתיא
ונשמתיא סלקא ושטיא למוזוי ביקר סבר אפי דעתיק יומין, אלא כמא
דאתמשיך תדיר וכפום עובדי הכי נשמתיא סלקא.

אי אסתאב איהו נאים ונשמתיא נפקא וכל אינון רוזין מסאבין נקטין לה
ואתדבקת בהו באינון דרזין תתאין דשטיין בעלמא ואינון מודיעין לה
מלין דאינון קריבין למיתי בעלמא, וכלבנין דמודיעין לה מלין כדיבן וזויין
בה והא אוקמוה.

ואי זכי בר נש כד איהו נאים, ונשמתיא סלקא אזלא ושטיא ובקעא בין
אלין רוזין מסאבין, וכלהו בכריזין ואמריין, פנון אתר פנון, לאו דא
מסטרנא, ואיהי סלקא בין אינון קדישין ומודיעי לה מלה וזדא דקשויט.

דף קל ע"ב

וכד נזותא כל אינון וזבילין טריקין בעאן לאתקרבא בהדה למעדה והיא
מלה, ואינון מודיעין לה מלין אזורנין, והתא מלה דנטלא גו אינון קדישין
בין אינון (דף קל ע"ב) אזורנין איהו כעבורא גו תיבנא. והאי (מאן איהו דזכי יתיר בעוד דאיהו
קאים ונשמתיא קיימא בהאי עלמא.)

פנונא דא כד נפקין נשמתינ מגופא מהאי עלמא, בעאן לסלקא, וכמה
תרעין וזבילי טהירין קיימי, ^(*) אי אינון מסטרנייהו כלהו אזורין בהו באינון
נפשאן ומסרי לון בידא דרומה לאעלא לון בגיהנם.

ולבתר סלקן ואזורן בהו ואינון נטלי להון ומכרזי בהו אלין אינון דעברו
על פקודי דמאריהון, וכן שטיין בכל עלמא. ולבתר מהדרי להו לגיהנם,

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תא וזוי, זכאין אינון צדיקיא דאתגניזו להו כמה טבין ליהוא עלמא, ולית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידיעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקה בהו בכל יומא, על אלין פתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתה, יעשה למוזכה לו.

מאי למוזכה לו, כמא דאת אמר (איוב לב) וזכה את איוב בדברים. ואלין אינון דדווקין למלה דזוכמתא, ודייקין לה, ומזכאן לה למנדע ברירא דמלה, ואשתמודעא למאריהון, אלין אינון דמאריהון משתבוז בהון בכל יומא, אלין אינון דעאלין בין עלאין קדישין, ואלין עאלין כל תרעי דלעילא ולית מאן דימוזי בידהון, זכאה וזולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא וזוי, אברהם עאל למנדע ולא תדבקה במאריה פדקה יאות לבתר דאקדים עובדוי בקדמיתא, וזכה פאינון יומין עלאין, ואתברך מאתר דכל ברכאן נפקי מתמן, דכתיב ויברך את אברהם בכל. מאי בכל. אתר דנהרא דלא פסקי מימוזי לעלמין.

אמר רבי וזייא תא וזוי, דאברהם לא בעא לאתערבא בנשי עלמא ולא תדבקה בשאר עמין עובדי פוכבים ומזלות, בגין דנשייא דשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות אינון סאבין לגוברייהו וכלאנון דמתדבקיין בהון, בגין דכד אברהם ידע וזכמתא, ידע עקרא ושרשא ומאן אתר נפקי ושטיין רוזי מסאבין בעלמא, ועל דא אומי לעבדיה דלא יסב אתתא לבריה משאר עמין.

רבי יצחק פתוז ואמר, (קהלת יב) וישב העפר על הארץ כשהיה והרוז תשוב אל האלהים אשר נתנה. תא וזוי, כד ברא קודשא בריך הוא לאדם, נטל עפריה מאתר דמקדשא, ובנה גופיה מארבע סטרין דעלמא, דכלהו יתבו ליה וזילא, לבתר אתרק עליה רוזא דוויי כמא דאת אמר, (בראשית ב) ויפוז באפיו נשמת וזיים וגו' לבתר קם וידע דאיהו מעילא ותתא, וכדין אתדבקה וידע וזכמה עלאה.

זווי שרה - Zohar Chayei Sarah

כְּגוֹזֵנָא דָא כָּל בַּר נֶשׁ דְּעֵלְמָא אִיהוּ כְּלִיל מַעֲלָא וְתַתָּא, וְכָל אֵינוֹן דִּידְעִין לְאַתְקֻדְשָׁא בְּהַאי עֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, כִּד אֹלִידוּ בַר, מְשַׁכֵּן עֲלֵיהּ רוּז קֻדְשָׁא מֵאַתֵּר דְּכָל קֻדְשֵׁי נְפֻקִין מִיְנֵיהּ, וְאַלִין אֶקְרוּן בְּגִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּגוּפָא אֲתַעְבִּיד בְּקוּדְשָׁה כְּדָקָא יְאוּת, הֵכִי נְבִי יְהִבֵן לֵיהּ רוּזָא מֵאַתֵּר עֲלָאָה קֻדְשָׁא כְּדָקָא וּזוּי וְהָא אֲתַמַּר.

תָּא וּזוּי, בְּשַׁעֲתָא דְּזַמִּין בַּר נֶשׁ לְמִיָּהב וּזוּשְׁבֵן עוּבְדוּי עַד לָא יְפוּק מַעֲלָמָא, הֵהוּא יוּבָא, יוּבָא דְּוּזוּשְׁבֵן אִיהוּ, דְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא יְהִבֵי וּזוּשְׁבָנָא. לְבַתֵּר נִשְׁמָתָא אֲתַפְרֶשָׁא מִיְנֵיהּ, וְגוּפָא תֵב לְאַרְעָא, וְכָלָא תֵב לְאַתְרֵיהּ דְּאַתְנָסִיב מַתְבָּן וְהָא אוּקְמוּהָ, עַד זְמַנָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאוּזִיָּא מַתְיָא כְּלָא גְזִיז קַמִּיָּה.

וְהֵהוּא גוּפָא מִמֶּשׁ וְהֵהִיא נִשְׁמָתָא מִמֶּשׁ זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְבָּא לְעֵלְמָא כְּמִלְקַדְמִין וּלְוִזְדֻתָא אֲנָפִי עֵלְמָא הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה כו) וּזוּי מַתְיָא גְבַלְתִּי יְקוּמוּן. וְהֵהִיא נִשְׁמָתָא מִמֶּשׁ גְּזִיזָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתַבַּת לְאַתְרָהּ כְּפּוּם אֶרְוּהָא כְּמָא דְּאַתְ אָמַר וְהָרוּז תִּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְכֹאֲמָנָא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּזִיָּא מַתְיָא, זְמִין אִיהוּ לְאַרְקָא טַלָּא מְרִישֵׁיהּ עֲלִיָּהּ, וּבְהֵהוּא טַלָּא יְקוּמוּן כְּלָא מַעֲפָרָא.

דף קלא ע"א

הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה כו) כִּי טַל אֲוֹרוֹת טַלְכָּהּ. מֵאֵי טַל אֲוֹרוֹת, אֲוֹרוֹת מִמֶּשׁ מֵאֵינוֹן גְּהוּרִין דְּלַעֲיָלָא דְּבַהוּן זְמִין לְאַרְקָא וּזִיזִין לְעֵלְמָא, בְּגִין דְּאִיֻּלָּנָא ^{דף קלא} ^{ע"א} דְּוּזִי יְרִיק וּזִיזִין דְּלָא פְּסָקִין לְעֵלְמִין, דְּהָא הִשְׁתָּא פְּסָקִין בְּגִין דְּהָא וּזִיזָא בִּישָׁא שְׁלֵטָא וְאַתְכִּפְסִי סִיְהָרָא. וּבְגִין כֶּךָ כִּבְיָכוּל פְּסָקִין מִיְמוּי וּזִיזִין לָא שְׁלֵטִין בְּעֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת.

וּבְהֵהוּא זְמַנָּא הֵהוּא יֶצֶר הָרַע דְּאִיהוּ וּזִיזָא בִּישָׁא יִסְתַּלַּק מַעֲלָמָא וְיַעֲבֵר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה דְּאַתְמַר (זכריה יג) וְאַתְ רוּז הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ. וְלְבַתֵּר דְּאִיהוּ יִתְעַבֵּר מַעֲלָמָא, סִיְהָרָא לָא אֲתַכְפְּסִיא, וְנִהָרָא דְּנִגִיד וְנָפִיק לָא יְפֻסְקוּן מִבּוּעוּי, וְכַדִּין כְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹר שֶׁלִּבְנֵה כְּאוֹר הַחֹמֶה וְאוֹר הַחֹמֶה יִהְיֶה שֶׁבַעֲתִים כְּאוֹר שֶׁבַעֲת הַיָּמִים וְגו'.

זווי שרה - Zohar Chayei Sarah

אמר רבי וזקיה אי תיבא דכל גופין דעלבא יקומון ויתערוון מעפרא, אינון גופי דאתגטיעו בנשמתא וזא ביה תהא מעייהו. אמר רבי יוסי אינון גופין דלא זכו ולא אצלזו הרי אינון פלא הוו, כמה דהוו עץ יבש בההיא עלבא הכי נמי בההוא זבנא, וגופא בתראה דאתגטע ואצלזו ונטל שרשוו כדקא יאות יקום.

ועליה פתיב, (רמיה י) והיה פעץ שתול על מים וגו' והיה עליהו רענן וגו'. דעבד איבין ונטע שרשין ואצלזו כדקא יאות. ועל ההוא גופא קדמאה דלא עבד איבין ולא נטע שרשין (ולא זכה ולא אצלזו) פתיב, (רמיה י) והיה פערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב וגו'. כי יבא טוב דא תוויית הבתים.

ויתגהיר ההוא גהורא דזמין לאגהרא להו לצדיקיא דהוה גניז קמיה מיומא דאתברי עלבא דכתיב, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. וכדין זמין קודשא בריך הוא לאווייא מתייא, וכתיב, (מלאכי ג) וזרוזה לכם יראי שמי שמש צדקה וגו', וכדין יתגבר טוב בעלבא, וההוא דאתקרי רע יתעבר מעלבא כדאמרן. וכדין אינון גופין קדמאי ליהו פלא הוו.

אמר רבי יצחק זמין קודשא בריך הוא לארקא עליהו על אינון גופין רוזין אוזרנין, ואי זכאן בהון יקומון בעלבא כדקא יאות, ואי לאו יהון קטמא תווות רגליהון דצדיקיא דכתיב (מלאכי ג), וכתיב, (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו וגו'. וכלא אתקם ואתעתד קמי קודשא בריך הוא, וכלהו במזינא הוו כמא דאת אמר (ישעיה ב) המוציא במספר צבאם וגו'.

תא וזוי, הא אתמר כל אינון מתין דבארעא דישראל יקומון בקדמיתא, בגין דקודשא בריך הוא יתער עליהו ויוקים לון, עלייהו פתיב יוזיו מתיה, אלין אינון די בארעא דישראל. נבלתי יקומון, אלין אינון דבגו ארעאן אוזרנין, דלא פתיב בהו תווייה אלא קימה. דהא רוזא דוזיי לא תשרי אלא בארעא קדישא דישראל, ובגין כך פתיב בהו יוזיו מתיה, ואינון דלבר, יתברי גופא דלהון ויקומון גופא פלא רוזא. ולבתר יתגלגלון תווות עפרא עד דימטון לארץ ישראל, ותמן יקבלון נשמתא, ולא ברשו אוזרא, בגין דיתקיימון בעלבא כדקא וזוי.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

רבי אלעזר ורבי ייסא הוו יתבי ליליא ווד ועסקי באורייתא. אמר רבי אלעזר תא וזוי, בשעתא דקודשא בריה הוא זמין לאזויא מתייא, כל אינון גשמתין דיתערוון קמיה כלהו קיימין דיוקנין דיוקנין קמיה בההוא דיוקנא במוש דהוו בהאי עלבא, ונזיית לון קודשא בריה הוא, ויקרי לון בשמהן קמה דאת אמר, (ישעיה נח) לכלם בשם יקרא. וכל גשמתא תיעול לדוכתה, ויקובון בקיובא בעלבא כדקא וזוי, וכדין יהא עלבא שלים, ועל ההוא זמנא כתיב, (ישעיה סה) ונרפת עמו יסיר וגו', מאי ונרפת עמו יסיר. דא יצר הרע דאזשיך אנפי ברין ושליט בהו.

אמר רבי יוסי תא וזמין כל זמנא דבר נש קאים ברוזא דא. לאו איהו מסאב, נפקא גשמתיה מניה איהו מסאב. אמר ליה ודאי הכי הוא, והכי אתמר דהא ההוא יצר הרע כד נטיל רוזא דבר נש סאיב ליה ואשתאר גופא מסאב, ושאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות כד אינון בזויהון אינון מסאבין דהא מסטרא מסאבא אית לון גשמתין, וכד אתריק מניה ההוא מסאבו אשתאר גופא בלא מסאבו ככל.

דף קלא ע"ב

בגין כך (דף קלא ע"ב) מאן דאתדבק באתתא דשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות אסתאב איהו. וההוא ברא דאתיליד ליה יקבל עליה רוזן מסאבא. ואי תיבא הא בסטרא דאבוי מישראל קא אתיא, אמאי יקבל עליה רוזן מסאבא.

תא וזוי, דהא בקדמיתא אסתאב אבוי בשעתא דאתדבק בההיא אתתא דאיהי מסאבא, וכיון דאב איהו אסתאב בההיא אתתא דאיהי מסאבא, כל שפן דאיהו ברא דאתיליד מניה יקבל עליה רוזן מסאבא. ולא עוד אלא דעבר על אורייתא דכתיב, (שמות לה) כי לא תשתחוזה לאל אזור, כי יי קנא שמו בגין דקני על האי ברית קדישא.

אמר רבי אלעזר תא וזוי דהא אתמר דכיון דידע אברהם אבינו וזכמתא בעא לאתפרשא מכל שאר עמין ולא לאתדבקא בהו, ובגין כך כתיב ואשביעך בני אלקי השמים ואלקי הארץ אשר לא תקוץ אשה לבני

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תא זוהי, האי מאן דאעיל האי ברית קדישא בההיא אתתא דשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, זרים לאסתאבא אתר אונרא. ועל דא פתיב (משלי כ) תנוזת שלש רגזה ארץ וגו'. ואף על גב דאומי ליה בהאי ברית, לא אבטוז ביה אברהם עד דצלי צלותיה קמי קודשא בריך הוא ואמר יי אלקי השמים וגו', הוא ישלח מלאכו, ודאי דא מלאך הברית, בגין דיתגטיר האי ברית וכלא יסתאב בין אינון עמין:

רק את בני לא תשב שמה. מאי טעמא, בגין דידיע אברהם דהא בפלהו לא הוה מאן דאשתמודע ליה לקודשא בריך הוא בר איהו בלחודווי, וכלא בעא דלהווי מדוריה דיצונק בעיניהו, אלא דיהא מדוריה עמיה, ויצונק יולף מניה תדיר ארוזוי דקודשא בריך הוא, וכלא יסטי לימינא ולשמאלא. ועל דא לא בעא אברהם דלהווי מדוריה דיצונק תמן.

אמר רבי ייסא ודאי זכותיה דאברהם אערע קמיה דההוא עבדא, דההוא יומא נפק, וההוא יומא מטא לעינא דמיא, דכתיב ואבא היום אל העין. והא אוקמוה.

רבי אלעזר פתוז ואמר, (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. כמה אינון בני נשא טפשיין דלא ידעין וכלא מסתכלין לאשתדל לאורייתא, בגין דאורייתא כל וזיין וכל וזירו וכל טוב בעלמא דין ובעלמא דאתי. (ההוא וזירו דעלמא דין ודעלמא דאתי איהו) (נ"א ההוא וזירו דעלמא דאתי איהו וזיין בעלמא דין). וזיין אינון בעלמא דין דיזכון ליומין שלמין בהאי עלמא כמא דאת אמר, (שמות כג) את מספר ימיה אמלא. וליומין אריכין בעלמא דאתי. בגין דאינון וזיין שלימין, אינון וזיין דזיידו, וזיין בקא עצובו, וזיין דאינון וזיין. וזירו בעלמא דין וזירו דכלא, דכל מאן דאשתדל באורייתא לא יכלין לשלטאה עלוי כל עמין דעלמא.

ואי תיבא אינון בני שמד. גזרה היא מלעיכלא כגון רבי עקיבא וזכורוי, וכף סליק במוזשבה. וזירו דמלאך המות דלא יכיל לשלטאה עלוי, והכי הוא

זוהי עשרה - Zohar Chayei Sarah

דף קלב ע"א

אמר רבי ייסא אי הכי משה אמאי מית, דאי הכי פיון דלא וזב לא ימות (ואמאי ימות). אמר ליה ודאי מית, אבל לא שלטא ביה קאמרינן, אלא לא מית על ידוי ולא אסתאב ביה, ולא מית (דף קלב ע"א) ודאי אלא אתדבק בשכינתא ואזיל לזווי עלבא.

והאי זווי אקרי, כמה דאוקימנא דכתיב (שמואל ב'כ) ובגיהו בן יהוידע בן איש זווי וגו'. ועל דא כל מאן דאשתדל באורייתא וזירו אית ליה מכלא בעלבא דין משעבודא דשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות. וזירו בעלבא דאתי בגין דלא יתבעון מניה דינא בההוא עלבא ככל.

תא וזוי, באורייתא כמה רזין עלאין סתימין אית בה, בגין כף פתיב, (משלי ג) יקרה היא מפנינים. כמה גניזין טמירין אית בה, ועל דא פד אסתכל דוד ברוזא דזוכמתא וידע כמה פליאן נפקין מאורייתא

פתוז ואמר, (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. תא וזוי, ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת. יוצאת, באה מפעי ליה, מאי יוצאת. דקודשא ברין הוא אפיק לה מפל אינון בגי מתא דכלהו וזיבין, והיא יוצאת מכללא דלהון. ותרד העינה פתיב בה"א, רזא איהו דאערעת תמן בירא דמרים, ובגין כף פתיב העינה בה"א וסליקו לה מיא.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

דבר אזור והנה רבקה יוצאת כמה דכתיב יוצאות לשאוב מים, אמאי יוצאות ולא הולכות ולא באות. אלא בגין דטבירין הוו כל יומא ובההיא שעתא נפקין לשאבא מיא, וסימנא נקיט בידיה.

תא זוהי, כד מטא עבדא לזרון ואשכח לה לרבקה לעת ערב הוה עידן צלותא דמנוחה. בההיא שעתא דמטא יצוק לצלאת צלותא דמנוחה, בההיא שעתא מטא עבדא לגבה דרבקה. ובההיא שעתא דמטא יצוק לצלותא דמנוחה כמלקדמין מטאת רבקה לגביה. לאשתכחא כלא באתריה דאצטריך פדקא יאות, וכלא מטא ברוא דזוכמתא, ועל דא אתא ההוא עבדא לבאר המים רוא דכתיב (שיר השירים ד) מעין גנים באר מים וזיים וגוזלים מן לבנון, ואוקימנא, וכלא רוא איהו.

רבי שמעון הוה אתי לטבריה והוה עמיה רבי אבא. אמר רבי שמעון לרבי אבא גויל, דהא אנן זומינן דבר נש ווד ימטי השתא לגבן ומלין וודתינן בפומיה ואינון מלין דאורייתא. אמר רבי אבא הא ידענא דבכל אתר דמר אויל, קודשא בריך הוא משדר ליה מלאכין טסין בגדפין לאשתעשעא ביה.

עד דהוו אוילי, סליק רבי שמעון עינוי, וזמא בר נש דהוה רהיט ואויל. יתבו רבי שמעון ורבי אבא. כד מטא גבייהו, אמר ליה רבי שמעון מאן אנת. אמר ליה יודאי אנא ומקפוטקיא קאתינא ואנא אוילנא אטיטריה דבר יוזאי דאתמנון וזבריא במלין ידיען ושדרוני גביה. אמר ליה אימא ברי. אמר ליה אנת בר יוזאי. אמר ליה אנא בר יוזאי.

אמר ליה הא אוקימנא דלא יפסיק בר נש בצלותיה ביניה לבין כותלא כמה דכתיב, (ישעיה לז) ויסב וזקיהו פניו אל הקיר וגו'. ומאן דצלי אסיר למעבר ארבע אמות סביף ליה, ואוקמוה להני ארבע אמות לכל סטר בר לקמיה. ואוקמוה דלא יצלי בר נש אזורי רביה וכו' ואתמנון בכל הני מילי.

פתוז ואמר, (תהלים לט) שבעה תפלתני יי ושועתי האזינה אל דמעתי אל תורשי. מאי טעמא שבעה ולא שבע, באתר ווד כתיב שבע יי וזנני וגו',

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

והכא שמעה תפלתי יי, בגין דהאי (דאיהו) דרזא דמקבלא כל צלותין דעלמא. והא תנינן דעבדא במזיהו עטרה ושוי לה ברישא דצדיק וזי עולמים דכתיב, (משלי י) ברכות לראש צדיק. ועל דא שמעה תפלתי יי.

שמעה תפלתי יי דא צלותא די בלוזש. ושועתי האוניה דא צלותא דארים בר נש קליה בעקתיה כמא דאת אמר, (שמות ב) ותעל שועתם אל האלהים. ומהו שועתם, אלא דבצלותיה ארים קליה וזקיף עינוי לעילא כמא דאת אמר, (ישעיה כב) ושוע אל ההר. וצלותא דא (דף קלב ע"ב) מתבר תרעין ודפיק (ס'אודוויק) לון לאעלא צלותיה. אל דמעתי אל תורש דא, אעיל קמי מלכא ולית תרעא דקאים קמיה, ולעולם לא אהדרו דמעין בריקניא.

תו דא כתיב הכא תלת דרגין, תפלה. שועה. דמעה. לקביל אלין תלת אונרגין. פי גר אנכי עמך. לבתר תושב. לבתר ככל אבותי עקרא דעלמא.

תא וזוי, צלותא דבר נש מעומד, בגין דתרי צלותא זינהו וזד מיושב וזוד מעומד, ואינן וזד לקביל תרין דרגין תפלה של יד ותפלה של ראש. לגבי יום ולילה וכלא וזד. אוף הכא תפלה מיושב לגבי תפלה של יד, לאתקין לה כמה (ד"א כמאן) דאתקין לכלה וקשיט לה לאעלא לזופה, הכי גמי מקשטין לה ברזא דרתיכאה ומשירייהא, יוצר משרתים ואשר משרתיו והאופנים וזויות הקדש וכו'.

ועל דא צלותא מיושב, כיון דעאלת לגבי מלכא עכאה ואיהו אתי לקבלא לה, כדין אגן קיימין קמי מלכא עכאה, דהא כדין (דרגא) דכורא אתוזבר בגוקבא, ובגין כך לא יפסיק בין גאולה לתפלה (וגאולה שמות קנז א), ותפלה

תרין דרגין אינן, רזא דצדיק וצדק יוס' רזו"כ).

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

ובגין דבר נש קאים קמי מלכא עלאה נטל ארבע אמות לצלותיה ואוקמוה דבשיעורא (ד"א בשיעורא) דסורטא דיוצר כלא. וכל מה דאתי בסטרא דדכורא בעי ליה לאיניש למיקם בקיוביה ואודקף (ס"א ויודקף) פגוונא דא כד איהו פרע, פרע בברוק, וכד איהו זקיף, זקיף בשם, בגין לאוונאה שבונא דדכורא על נוקבא.

ותא זווי דהא אוקמוה לא יצלי בר נש אוזורי רביה ואתמר כמה דכתיב, (דברים י) את יי אלקיך תירא. את לאכללא דבעי למדוןל מרביה פמורא דשכינתא, ודוויכו דתלמיד, רביה איהו. בגין כף בשעתא דצלותא לא ישוי ההוא מורא לקמיה, (ד"א ל"ג לצלותא) אלא מורא דקודשא בריה הוא בלחודוי ולא מורא אזורא.

ותא זווי צלותא דמנוחה אתקין ליה יצונק. ודאי כמה דאתקין אברהם צלותא דצפרא לקבל ההוא דרגא דאתדבק ביה. וכן (ד"א כ"ד) יצונק אתקין צלותא דמנוחה לקבל ההוא דרגא דאתדבק ביה. ועל דא צלותא דמנוחה מכי נטי שמשא לננותא בדרגוי לסטר מערב.

דהא עד לא נטה שמשא לצד מערב אקרי יום מצפרא עד ההוא זמנא דכתיב, (תהלים כ"ב) ונסד אל כל היום. ואי תימא עד ונשכה, תא זווי, דכתיב (רביה ו) אוי נא לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב. כי פנה היום לקבל צלותא דצפרא דכתיב ונסד אל כל היום, דהא פדין שמשא איהו לסטר מזרח, כיון דנטה שמשא וננותא לסטר מערב, הא פדין איהו זמן צלותא דמנוחה וכבר פנה היום ואתו צללי ערב ואתער דינא קשיא בעלמא.

ופנה היום דאיהו דרגא דנוס"ד, ונטו צללי ערב דאינון דרגא דדינא קשיא, וכדין אתנורב פי מקדשא ואתוקד היכלא. ועל דא תנינו דיהא בר נש זהיר בצלותא דמנוחה דאיהו זמנא דדינא קשיא שרייא בעלמא. יעקב אתקין צלותא דערבית דהא איהו אתקין לה וזן לה בכל מה דאצטרך, ודאי וא"ו אתקין לה"א, וה"א אתונת מן וא"ו דלית לה גהורא מזרמה פלל.

ובגין כף תפלת ערבית רשות דהא אתכלילת בצלותא דיומא בגין לאתנהרא, והשתא לאו זמנא איהו. ואוקימנא לה דהא לא אתגליא גהורא

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

דף קל"ג ע"א

תא זוהי, דוד אתא ואמר אלון תלת זמנין דצלותי דכתיב, (תהלים נה) ערב ובקר וצהרים הא תלתא, ואיהו לא צלי אלא תרי מנייהו, דכתיב אשיוזה ואהמה, ולא יתיר. דא לצלותא דצפרא ודא לצלותא דמנוחה, בגין כך אשיוזה ואהמה דייקא. בצפרא דאיהו שענתא דיוסד סגי ליה ביוסד באשיוזה, ובמנוחה דהוא שענתא דדינא קשיא בעי המייה ובגין כך ואהמה. ולבתר פד אתפליג ליליא הוה קם בשירין ותושבון פדקא (דף קל"ג ע"א) יאות דכתיב, (תהלים ס"ב) ובלילה שירה עמי והא אתמר.

קם רבי שמעון ואולו. אול ההוא בר גש בהדיה עד טבריה. עד דהו אולו, אמר רבי שמעון תא זוהי, תפלות פגוד תמידין תקנום רבנן דאנשי פנסת הגדולה, בגין דאשכונן תרי דכתיב, (במדבר כו) את הכפש אוד תעשה בבקר ואת הכפש השני תעשה בין הערבים. ואינון מתקרבין בהני תרי זמני דיומא דאינון זמנין לצלותא.

אמר ההוא צפרא הא בקדמיתא אבות תקנום להני צלותי, ומה דאתקינו אברהם ויצחק הוא עקרא, ומה דאתקין יעקב דאיהו שבוןא דאבהן אמאי איהו רשות וכל עקרא פהני.

אמר רבי שמעון הא (רכט ב) אתמר. אבל תא זוהי, הני תרי זמני דתרי צלותי לאו אינון אלא לזפרא ליעקב בעדביה, כיון דאתזברו דא ברא אנן לא צריכין יתיר, דכיון דאתיהיבת אתתא בין תרין דרועין ואתזברת בגופא לא אצטרף יתיר, ועל דא אנן בעינן לאתערא תרין דרועין בגין דאתיהיבת בינייהו, כיון דאיהי בינייהו, גופא ואתתא מלייהו בלוזישו דלא לאדפרא.

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

וּבְגִין כִּף יַעֲקֹב מִשְׁמֵשׁ בְּמָרוֹם תְּנִינָן. מֵאֵי בְּמָרוֹם כְּמֹה דְאֵת אָמֵר, (תהלים צב)
וְאֵתָה מָרוֹם לְעוֹלָם יִי. וְכֹלָא אִיהוּ רִזָּא לְיַדְעֵי מִדִּין. אֵתוּ רַבִּי אָבָא וְהָהוּא
יִוְדְאֵי וְנִשְׁקֹו יְדוּי. אָמֵר רַבִּי אָבָא עַד יוֹמָא דִּין לָא קָאִיבְנָא בְּמִלְהָ דָּא בְּר
הַשְׁתָּא. וְכֹאָה וּוּלְקֵי דְזֻכְרָא לְמוֹשְׁמַע לִיהָ:

וַיְבִיֵאֵה יִצְחָק הָאֵהֱלָה שָׂרָה אִמּוֹ. אָמֵר רַבִּי יוֹסִי הָאֵי קָרָא קְשִׁיָּא. הָאֵהֱלָה.
לְאֵהֱל שָׂרָה אִמּוֹ מִבְּעֵי לִיהָ, מֵאֵי הָאֵהֱלָה. דְּאֵהֱדַרְתַּ תַּמָּן שְׂכִינְתָּא, בְּגִין
דְּכָל זְמַנָּא דְשָׂרָה קָיִיבָא בְּעַלְמָא שְׂכִינְתָּא לָא אַעֲדֵי מִינָהּ, וְשָׂרָא הָוָה
דְּלִיקַת מִעֵרֵב שַׁבָּת לְעֵרֵב שַׁבָּת וְהָוָה נְהִיר כֹּל אֵינֹן יוֹמֵי דְשַׁבְּתָא, בְּתַר
דְּמִיתַת, כְּבַתָּה הָהִיא שָׂרָא. פִּינָן דְּאֵתַת רַבְּקָה אֵהֱדַרְתַּ שְׂכִינְתָּא וְשָׂרָא
אֲדְלִיקַת. שָׂרָה אִמּוֹ, דְּדַמְיָא לְשָׂרָה בְּכָל עוֹבְדָהָ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר כְּמֹה דְּדִיּוּקְנִיָּה דְּיִצְחָק הָוָה כְּדִיּוּקְנִיָּה דְּאַבְרָהָם, וְכָל מֵאָן
דְּנוֹבֵי לְיִצְחָק אָמֵר דָּא אַבְרָהָם, וּוְדֵאֵי אַבְרָהָם הוֹלִיד אֵת יִצְחָק, הֲכִי גָמֵי
רַבְּקָה דִּיּוּקְנִיָּה מִבְּשֵׁי הָוָה דִּיּוּקְנָא דְשָׂרָה, וּבְגִין כִּף שָׂרָה אִמּוֹ וְדֵאֵי.

אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּכֹלָא הֲכִי הוּא, אֲבָל תָּא וּזְוִי, רִזָּא אִיהוּ דְאָף עַל גַּב
דְּשָׂרָה מִיִּתַת, דִּיּוּקְנָה לָא אַעֲדֵי מִן בֵּיתָא, וְלָא אֲתַנּוּזֵי תַּמָּן מִיּוֹבָא דְּמִיתַת
עַד דְּאֵתַת רַבְּקָה, פִּינָן דְּעֵאֱלַת רַבְּקָה אֲתַנּוּזֵי אֵת דִּיּוּקְנָא דְשָׂרָה, דְּכַתִּיב
וַיְבִיֵאֵה יִצְחָק הָאֵהֱלָה וְגו' מִיַּד שָׂרָה אִמּוֹ אֲתַנּוּזֵי אֵת תַּמָּן, וְלָא הָוָה וּזְוִי לָהּ
בְּר יִצְחָק בְּלִחוּדוּי כֹּד אַעֲיֵל תַּמָּן, וְעַל דָּא וַיִּנְחֹם יִצְחָק אֲזוּרֵי אִמּוֹ (ס"א מ"א אזורי
אִמּוֹ, אֲזוּרֵי) דְּאִמּוֹ אֲתַנּוּזֵי אֵת וְאֲזַדְּמָנָא בְּבֵיתָא, וְעַל דָּא לָא כְּתִיב אֲזוּרֵי מִיִּתַת
אִמּוֹ, אֶלָּא אֲזוּרֵי אִמּוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמֵר מֵאֵי שְׁנָא דְּכַתִּיב בֵּיהּ בְּיִצְחָק וַיִּקְוֹ אֵת רַבְּקָה וְתֵהִי לוֹ
לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ. פִּינָן דְּאָמֵר וְתֵהִי לוֹ לְאִשָּׁה לָא יִדְעָנָא דְּהוּא רְוִיָּם לָהּ,
דְּהָא כָּל בְּנֵי עַלְמָא רְוִיָּם לְנִשְׁיֵיהוּ. מֵאֵי שְׁנָא בְּיִצְחָק דְּכַתִּיב בֵּיהּ וַיֵּאֱהָבָהּ.

אֶלָּא וְדֵאֵי אֲתַעֲרוּתָא דְּרוּזִימוּ דְּדְּכּוֹרָא לְגַבֵּי אֲתַתָּא לָאו אִיהוּ אֶלָּא
שְׂמַמְאֶלָּא דְּכַתִּיב, (שיר השירים ב) שְׂמַמְאֶלוּ תַנּוּת לְרַאשֵׁי. וּוּשְׁרָ וְלִלְכָה כְּוֹד אֵינֹן,
וְשְׂמַמְאֶלָּא אֲתַעֲר רְוִיָּמוּ תְדִיר לְגַבֵּי נֹקְבָא וְאֲזוּיֵד בָּהּ, וְעַל דָּא אָף עַל גַּב

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

תא זוהי, אברהם כד וזמא לשרה (ס"א לרבקה) הוה מונפק לה ולא יתיר, אבל יצוק דאיהו בעלה אוזיד בה ושוי דרועיה תזוזת רישה דכתיב שמאלו תזוזת לראשי וימינו תזזקני. לבתר אתא יעקב ושמש ערסא ואוליד תריסר שבטין כלא פדקא יאות.

דף קלג ע"ב

ותא זוהי אבהן כלהו ברוא וזא (דף קלג ע"ב) אלו. וכלהו שמשו בארבע זשין כל זוד מנייהו, אברהם בארבע שרה והגר ותרי פלגשים. דכתיב ולבני הפלגשים אשר לאברהם, פלגשים תרי הא ארבע.

יצוק ברוא דארבע דסטירו דרבקה, דכתיב ויקוז את רבקה וזד. ותהי לו לאשה תרי. ויאהבה תלת. וינזום יצוק אנורי אמו הא ארבע. ללב כל הוו ליעקב ארבע זשין. וכלא ברוא וזא.

רבי זוהי אמר אברהם ויצוק שמשו כל זוד באתתא וזא ברוא דקודשא. אברהם בשרה, יצוק ברבקה, ולב כל תרווייהו הוו ארבע זשין ליעקב בתרין וזולקין. רבי שמעון אמר סליקו מלין לאתרייהו. דהא כלא ברוא קדישא אתעבד וכלא ברוא וזא:

ויוסף אברהם ויקוז אשה ושמה קטורה. קטורה דא היא הגר. דהא תנינן בתר דאתפרשא הגר מניה דאברהם וטעת בתר גלולי דאבוה, לבתר אתקשרא בעובדין דכשרן, ובגין כך אשתני שמה ואקרי קטורה בעובדין דכשרן, ושדר אברהם ונסבה ליה לאנתו. מכאן דשגוי שמה מכפר וזובין, ועל דא אשתני שמה.

ויוסף אברהם, מאי ויוסף, אי תיבא דעל שרה איהו דאוסיוף, לאו הכי. אלא ביומיה דשרה אודווג בהדה זמנא וזא, ולב תרין לה על עסקי דישמעאל, ולב תר ויוסף כמלקדמין זמנא אזורא על מה דנסיב לה בקדמיתא. וכפום דשגוי עובדהא הכי נמי שגוי שמה.

זווי שרה - Zohar Chayei Sarah

תא זווי, דאמר רבי אלעזר ויביאה יצחק האהלה שרה אמו. דאתגליא דיוקנא דשרה ויצחק אתגזום אנורי דאתגליא אמו, ודיוקנא הוה זווי כל יומא. ואברהם אף על גב דאינסיב לא עאל בההוא ביתא ולא אעיל לה להאי אתתא תמן, בגין דשפחה לא תירש גבירתה. ובאהל דשרה לא אתזוי אתתא אנורא אלא רבקה.

ואברהם אף על גב דהוה ידע דדיוקנא דשרה אתגלייא תמן, שבקיה ליצחק ההוא אהל למוזמי דיוקנא דאמיה כל יומא. יצחק וכל אברהם, הדא הוא דכתיב ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק. את כל אשר לו דייקא, דא ההוא דיוקנא דשרה בההוא משכנא.

דבר אנור ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק, רזא דמהימנותא עלאה לאתדבקה יצחק בדרגא דוולקיה כדקא יאות. תא זווי, הכא אתכליל (ס'אמא באשא) אשא במיא, ודאי אשא גטיל מיא, משמע ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק דא מיא דאתכליל באשא. ובקדמיתא אתכליל פוודא אשא במיא. אימתי, בשעתא דעקד ליה ליצחק למעבד ביה דינא כדון אתכליל אשא במיא. והשתא אתכלילו מיא באשא, למיהוי כלא רזא דמהימנותא עלאה:

ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות. מאי מתנות. אלין סטרי דרגין תתאין דאינון שמהן דסטרי רווח מסאבא בגין לאשכמא דרגין, ואסתלק יצחק על כלא במהימנותא עלאה כדקא זווי.

בני הפילגשים, אלין הוו בני קטורה פלגש בקדמיתא ופלגש השתא. רבי זוויא אבר פלגשים ממש. וישלחום מעל יצחק בנו, דלא לשלטאה לגביה דיצחק. בעודנו ווי, בעוד דהוה אברהם ווי וקיים בעלמא דלא יקטרגון ליה לבתר, ובגין דיתתקן יצחק בסטר דינא קשיא עלאה לאתתקפא על פלהו, וכלהו אתכפיין קמיה. קדמה אל ארץ קדם, בגין דתמן אינון סטרי וזרשי מסאבי.

תא זווי, כתיב (מלכים א ה) ויתרב וזכמת שלמה מוזכמת כל בני קדם. אלין אינון דהוו מבגיי (אינון) בגיי פילגשים דאברהם, והא אוקימנא דהא באינון

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

דף קלד ע"א

רבי וזקניה פתו ואמר, (ישעיה מב) מי נתן למשיסה יעקב (דף קלד ע"א) וישראל לבוֹזִים הלא יי וגו'. תא וזוי, מוזמנא דאתוורב בי מקדשא ברכאן לא שריין בעלמא ואתמנעו, כביכול אתמנעו מעילא ותתא, וכל אינון שאר דרגין תתאין מתתקפי ואלי ושלטי עליהו דישראל בגין דאינון גרמו בוזב"יהו.

האי קרא לא אתיישבן מליה דכתיב מי נתן למשיסה יעקב, פיון דאמר מי נתן למשיסה יעקב וישראל, מהו וזמאנו לו, וזמאו לו מבעי ליה, ואי אמר וזמאנו לו, מאי ולא אבו, ולא אבינו מבעי ליה.

אלא בשעתא דאתוורב מקדשא ואתוקד היכלא ועמא אתגלי, בעיא שכינתא לאתעקרא מדוכתה ולמיהך עמהון בגלותא, אמרה איהך בקדמיתא למוזמי ביתאי והיכלאי ואפקוד על דוכתי דכהני וליאי דהו פלוזין בביתאי.

אמר רבי אלעזר בההיא שעתא אסתפלת כנסת ישראל לעילא וזמאת דבעלה אסתלק מנה לעילא לעילא, גזתת לתתא עאלת בביתא ואסתפלת בכל אינון דוכתי, ואשתמע קלא לעילא לעילא ואשתמע קלא לתתא. הדיא הוא דכתיב (ירמיה לא) קול ברמה נשמע נהי בכי תמורורים רוול מבכה על בגיה וגו' ואוקמוה.

פיון דעאלת בגלותא אסתפלת בעמא וזמאת דדווקי לון ורמסי לון בגלותא בין רגליהו דשאר עמין, כדין אמרת (ישעיה מב) מי נתן למשיסה יעקב וגו'. ואינון אמרין הלא יי זו וזמאנו לו. והיא אמרת ולא אבו בדרכיו הלוח ולא שבעו בתורתו.

ובשעתא דזמין קודשא בריך הוא למפקד על עמיה, כנסת ישראל תיתוב בן גלותא בקדמיתא (אמר ליה קודשא בריך הוא) תיהך לביתא, בגין דבית המקדש

זוהי שרה - Zohar Chayei Sarah

עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְבָנִי בִּי מִקְדָּשָׁא בְּקַדְמִיתָא וַיִּתְקִין הַיְכָלָא וַיְבָנִי
קַרְתָּא דִּירוּשָׁלַם, וּלְבַתֵּר יוֹקִים לָהּ מֵעַפְרָא. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים קמז)
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יי וְגו'. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר גְּדוּזֵי יִשְׂרָאֵל יְכַסֵּם,
וַיִּבְנֵה לָהּ (ישעיה נב) הַתִּנְעָרִי מֵעַפְרֵי קוּבֵי יְרוּשָׁלַם וְגו'. וַיִּתְכַּנֵּשׂ גְּלוּתֵהוּן
דִּישְׂרָאֵל. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יי, בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר גְּדוּזֵי
יִשְׂרָאֵל יְכַסֵּם. וְכִדִּין הָרוּפָא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמוּזַבֵּשׁ לְעַצְבוּתָם דָּא תּוּזִיית
הַמַּתִּים. וְכַתִּיב, (יוזקאל לו) וְאֵת רוּזֵי אֶתְּן בְּקַרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּזוּקֵי
תִּלְכוּ וְגו'. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: (ע"כ פְּרִשְׁתּוּ זוּזֵי שָׂרָה)